

öppen vård av psykiskt sjuka inom ett angivet område av Stockholms län.

Den öppna vården har till uppgift att bedriva vård åt eller medelst hjälpverksamhet bistå stillsamma och renliga sinnessjuka, vilka anses kunna vistas utom sinnessjukhus utan fara för annans personliga säkerhet och eget liv, personer lidande av epilepsi, psychopati, hysteri eller annan nervös sjukdom samt imbecilla personer.

Vården omfattar vård i enskilt hem (hemvård), vård i av staden eventuellt för ändamålet anordnat centralhem, poliklinisk mottagning i av staden inrättad hjälpbyrå för psykiskt sjuka samt hjälpverksamhet.

Förvaltningen handhaves av en särskild styrelse, bestående av fem ledamöter och tre suppleanter, av vilka fyra ledamöter och två suppleanter utses av Stockholms stads sjukhusdirektion samt en ledamot och en suppleant av »Hjälpföreningen för psykiskt sjuka».

Överläkaren åligger bl. a. att leda och övervaka sjukvården samt arbetet å hjälpbyrån och i hjälpverksamheten, att besluta om intagning och utskrivning av sjuk i hemvård eller centralhem, samt att en gång i månaden eller oftare där han så finner erforderligt besöka de intagna.

Godkännande av de till den öppna vården avsedda hemmen tillkommer styrelsen på förslag av överläkaren. I samma hem må vårdas allenast sjuka av samma kön, till antalet ej överstigande 20. I vården skall ingå de sjukas nödiga tillsyn och skötsel samt förseende såväl med god och tillräcklig föda som ock med behörigen uppvärmd, belyst, städad och med nödiga möbler försedd bostad.

Ett centralhem för vård av kvinnor till ett antal av omkr. 25 finnes anordnat inom hemvårdsområdet.

Efter förslag av överläkaren äger styrelsen bevilja vård av därför lämpade fall i enskilt vårdhem.

Hjälpbyrån utövar poliklinisk behandling av klientel tillhörande den öppna vårdens verksamhet; mottagningar äro anordnade å Serafimerlasarettet måndagar och torsdagar 15,30—16,30.

Hemvård ersättes av den vårdade eller den för honom betalningsskyldige med det belopp, som av staden erlägges till vårdaren, för närvarande c:a 2,75 kr. per dag; vård å centralhem ersättes med det belopp, som gäller för vård å allmän sal å stadens sinnessjukhus; dock att för sistnämnda vård av i Stockholm icke hemortsberättigad dagavgiften utgår med 3,50 kr. Nedsättning eller befrielse från avgift prövas av sjukhusavgiftsdelegerade respektive fattigvårdsnämndens distriktsbyråer.

Medeltalet per år i hemvård och i centralhemmet vårdade uppgår till c:a 378; vårdkostnaden utgör c:a 2,87 kr. per dag och patient.

Författningar. Sinnessjuklagen 19 sept. 1929, med ändr. K. stadga ang. sinnessjukvården i riket 19 sept. 1929, med ändr. Socialdepartementets skrivelse till medicinalstyrelsen

24 jan. 1936 med ordning för Stockholms stads öppna vård av psykiskt sjuka. K. brev 6 dec. 1935 till medicinalstyrelsen ang. särbestämmelser för Stockholms stads sinnessjukvård.

Stat år 1938. Utgifter: 532,065 kr.; inkomster: 145,690 kr. (därav ränta å donationsmedel 2,600 kr. samt ersättning av statsmedel 4,500 kr.).

Styrelse.

Björlin, O. S., prakt. läkare, stadsfullm., **Hansson**, N. H., sjukhusdirektör, **Mattsson**, S., skötare, **Moureaux**, N. C., förste kanslissekreterare, ordf. (utsedd av sjukhusdirektionen); **Stenberg**, S. O., överläkare vice ordf. (utsedd av Hjälpföreningen för psykiskt sjuka).

Suppleanter: **Eriksson**, f. Johansson, Elsa D., fru, **Wittholm**, f. Ekström, Karin S. L., fru (utsedda av sjukhusdirektionen); **Kleen**, Else, fru, skriftställarinna (utsedd av Hjälpföreningen för psykiskt sjuka).

Sekreterare.

Danielsen, Helene (se nedan).

Redogörare (600 kr.).

Lundberg, I., kamrerare.

Kassaförvaltare.

Högborg, A. G., intendent.

Den öppna vården av psykiskt sjuka.

Överläkare (26).

Hellberg, K. V. (förordn. t. o. m. ³⁰/₄ 1947); mottagning måndagar och torsdagar 15,30—16,30 (å hjälpbyrån), tisdagar och fredagar 10—12 i ekonomiskt-administrativa ärenden (å sjukhusdirektionens exp.).

Kontorsassistent (13)

(å expeditionen).

Danielsen, Helene, Vasagatan 6, C.; t. »hälsovårdsnämnden».

Inspektris (2 kl.) (9)

(för hemvården).

Carlberg, Kerstin A.

Översköterska (7)

(för hemvården).

Johansson, Linnéa M.

Översköterska (7)

(för centralhemmet å Åsbärby gård, Östuna, Knivsta, t. Östuna 26).

Vakant, *tf.* **Kjellgren**, Anna I.

SjD *Biträdande läkare* (1,740—1,560 kr.)
(å hjälpbyrån).

Sjögren, P. V. H. (se sid. 167); **Sehlstedt**, C. P.
(se sid. 160).

Kurator (12).

Persson, S. B. Stina; mottagning: Klara Västra
Kyrkogata 5, 2 tr., C., vardagar 10—12; t.
11 97 32, 11 97 33.

E. o. biträdande kurator (X).

Domellöf, Ruth M., mottagning: sjukhusdirek-
tionen exp., Vasagatan 6, C., vardagar 9—
11; t. hälsovårdsnämnden.

Ett *e. o. trädgårdsbiträde* (V) och en
e. o. undersköterska (IV) å centralhemmet,
ett *e. o. kontorsbiträde* (V) och ett *e. o.
skrivbiträde* (IV) å hjälpbyrån, ett *första
kontorsbiträde* (7) och ett *e. o. kontors-
biträde* (V) å expeditionen, en *kokerska* (1,560
kr.) och ett *biträde* (1,320 kr.) å central-
hemmet.

Konvalescenthem.

Stadens under sjukhusdirektionen lydande
konvalescenthem äro följande: Isidor Dannströms
konvalescenthem, Albert och Hulda Pålsons kon-
valescenthem, Jacques och Galathée Lamms kon-
valescenthem för tuberkulossjuka, Heijkenskjölds
konvalescenthem, stiftelsen Martin Gebers kon-
valescenthem samt Ihrfeltska barnhemmet. Dann-
ströms konvalescenthem är beläget å Sabbats-
bergs sjukhus' område och förvaltas i sam-
band med detta sjukhus (se sid. 154). För vart
och ett av övriga konvalescenthem har hälso-
vårdsnämnden tidigare utsett särskild styrelse,
men fr. o. m. år 1930 hava dessa styrelser en-
ligt hälsovårdsnämndens beslut ersatts av en för
ifrågavarande fyra hem gemensam styrelse. För
Martin Gebers konvalescenthem finnes dock en
av sjukhusdirektionen utsedd särskild styrelse.

Styrelsens ledamöter äro utsedda av sjuk-
husdirektionen; i avseende å Pålsons konvales-
centhem äro dock (på grund av donationsbe-
stämmelser) förste stadsläkaren och fattigvårds-
inspektören [fattigvårdsdirektören] självskrivna
som ledamöter samt en ledamot och en suppleant
utsedda av fattigvårdsnämnden (jfr nedan).

Reglemente m. m. Reglemente för vid
konvalescenthemmen anställda befattningshavare,
vilkas löneformåner regleras genom kollektivav-
tal, fastställt av sjukhusdirektionen 28 juni 1935.
Allmänna bestämmelser och specialbestämmelser
för sköterske- och baderskebiträden, arbets-,
köks-, tvätt- och städerskepersonal vid Stock-
holms stads konvalescenthem, gällande fr. o. m.
1 jan. 1937.

Styrelse.

(För Pålsons, Lamms och Heijkenskjölds kon-
valescenthem samt Ihrfeltska barnhemmet.)

Rietz, A. E., förste stadsläkare¹⁾, ordf.; **Öström**,
J. N. H., fattigvårdsdirektör¹⁾; **Adamsson**,
f. Hollman, Karin Ch. T., fru²⁾; **Schürer von
Waldheim**, f. Grönwall, Ruth A., fru; **Wallers**,
A. E., verkställare.

Suppleanter: **Johansson-Visborg**, Anna S., fru,
stadsfullm.; **Viklund**, Agnes K., sköterska²⁾.

Sekreterare (500 kr.).

Sjögren, Marta, kontorsassistent.

Redogörare (800 kr.).

Lundberg, I., kamrerare.

Isidor Dannströms konvalescent- hem.

Se under Sabbatsbergs sjukhus (sid. 154).

Albert och Hulda Pålsons kon- valescenthem.

*Södertörns villastad nr 10; t. Södertörns
villastad 25; expeditionstid: 11—13.*

Hemmet har till ändamål att bereda under-
håll och vård åt kvinnor, som efter genomgången
sjukdom härav äro i behov och icke kunna i eget
hem eller hos anhöriga på tillfredsställande sätt
vårdas. Hemmet har tillkommit genom en av
godsägaren Albert Pålson och hans hustru Hulda
Pålson, född Hjertström, till Stockholms stad
öfverlämnad donation å 200,000 kr., vars årliga
avkastning skall användas till bestridande av ut-
gifter för å hemmet intagna personers underhåll
och vård. Staden har åtagit sig att tillhand-
hålla lokal för hemmet, bekosta dess inredning
och uppsättning samt bestrida de ytterligare ut-
gifter för detsamma, som ej täckas av denna
donation och möjligen tillkommande donation-
ers avkastning. Enligt donationsbrevet hava
lasaretsläkare i Kalmar läns norra landstings-
område rättighet att ständigt få vid hemmet dis-
ponera över två platser.

Konvalescenthemmet är numera förlagat till
en för ändamålet inköpt fastighet i Södertörns
villastad, varefter plats kan beredas för 52 kvinn-
liga patienter.

Jämlikt donationsbestämmelserna är vården
å 30 av hemmets platser avgiftsfri; å övriga
22 platser utgår avgiften, där icke nedsättning
eller befrielse beviljats, med 2 kr. per dag.

¹⁾ I avseende å Pålsons konvalescenthem
självskrivnen ledamot.

²⁾ I avseende å Pålsons konvalescenthem ut-
sedd av fattigvårdsnämnden.

Vårdtiden får i regel icke överstiga fyra veckor. Remiss till intagning sker genom hemmets läkare. Utredning om vederbörandes hemorts rätt och betalningsförmåga verkställs av sjukhusavgiftsdelegerade och fattigvårdsnämndens distriktsbyråer.

Konvalescenthemmet skall enligt donationsvillkoren förvaltas av en styrelse, bestående av förste stadsläkaren, fattigvårdsinspektören [fattigvårdsdirektören] och två ledamöter, utsedda en av fattigvårdsnämnden och en av hälsovårdsnämnden [sjukhusdirektionen] (jfr ovan).

Reglemente. Hälsovårdsnämndens stadgar för Albert och Hulda Pålsons konvalescenthem 24 aug. 1906.

Stat år 1938. Utgifter: 66,225 kr.; inkomster: 27,400 kr. (därav 9,400 kr. ränta å donationsmedlen).

Läkare.

Lindborg, N. E. (se sid. 151).

Föreståndarinna (2 kl.) (7).

Vakant, *tf.* Edgren, Signe E.

En värmeledningskötare (7), en *e. o. undersköterska* (IV). — En *kokerska* (1 c), två *köksbiträden* (1 a), tre *städerskor* (1 a).

Jacques och Galathée Lamms konvalescenthem för tuberkulossjuka.

Stora Gungan, Enskede 1; t. 49 02 50.

Tuberkuloshemmet har tillkommit på grund av en i testamente av änkefru Galathée Lamm år 1913 till staden gjord donation å ett belopp av 100,000 kr. Beloppet skulle enligt donationsbestämmelserna användas till ett konvalescenthem för behövande personer, som vid något av stadens sjukhus behandlats för tuberkulos, mot villkor, att staden upplåte för ändamålet lämplig lokal och omhändertoge bestyret med förvaltningen av såväl penningmedlen som hemmet. Hemmet har upprättats å en staden tillhörig lägenhet i Enskede församling. Det har 9 platser, avsedda för män. Vården är kostnadsfri och platserna disponeras av stadens tuberkulosbyrå (se sid. 139) såsom ett led i dess verksamhet för understödjande av medellösa tuberkulossjuka.

Stat år 1938. Utgifter: 16,600 kr.; inkomster: 6,600 kr. (därav 4,600 kr. ränta å donationsmedlen).

Föreståndarinna (3 kl.) (6).

Wadman, Hilma.

Ett första biträde (1 b).

Heijkenskjölds konvalescenthem.

Måsnaryd, Södertälje; t. Södertälje 16 63; expeditionstid 11—13.

Konvalescenthemmet har tillkommit på grund av en testamentarisk donation av översten S. L. Heijkenskjöld och hans maka å ett belopp av sammanlagt 400,000 kr., som år 1919 överlämnades till staden. För hemmets upprättande har arrenderats viss del av den Södertälje stad tillhöriga egendomen Måsnaryd vid sjön Måsnaren i Västertälje socken. Ärendet omfattar huvudbyggnaden och några mindre byggnader jämte park, trädgård och hagmark.

Konvalescenthemmet är avsett för medellösa eller mindre bemedlade kvinnor från Stockholms stad, vilka efter utskrivning från sjukhus äro i behov av konvalescentvård, samt har plats för 30 patienter. Remiss till intagning sker genom hemmets läkare. Utredning om vederbörandes hemorts rätt och betalningsförmåga verkställs av sjukhusavgiftsdelegerade och fattigvårdsnämndens distriktsbyråer. Vårdavgiften utgår, där icke nedläggning eller befrielse beviljats, med 2 kr. per dag.

Stat år 1938. Utgifter: 59,778 kr.; inkomster: 41,300 kr. (därav 21,000 kr. ränta å donationsmedlen).

Läkare.

Lindborg, N. E. (se sid. 151).

Föreståndarinna (2 kl.) (7).

Vakant, *tf.* Frölén, A. Linnéa.

En *e. o. trädgårdsmästare* (VII), ett *e. o. trädgårdsbiträde* (IV). — En *kokerska* (1 c), ett *matsalsbiträde* (1 b), tre *biträden* (1 a).

Stiftelsen Martin Gebers konvalescenthem.

Orhem, Enskede 2; t. Södertörns villastad 256—260.

Stadsfullmäktige beslöt den 30 sept. 1929 emottaga en donation av framlidne bankiren Martin Geber å 800,000 kr. till bildande av en under stadens inseeende ställd stiftelse med uppgift att bereda lantvistelse åt konvalescenter. Sedermera erbjöd sig advokaten Arvid Geber att till stiftelsen tillskjuta ytterligare medel av stärbhusets tillgångar nämligen dels ett belopp av 200,000 kr. (av vars årliga avkastning dock f. n. utgår en livränta till ett belopp av 2,200 kr. per år), dels och vad som kunde utvinns av vissa till Stockholms enskilda bank överlämnade värdepapper. Denna senare donation mottogs av stadsfullmäktige den 15 sept. 1930. Donationsmedlen skola enligt stadsfullmäktiges beslut förvaltas av drätsel-nämnden.

Sjd

Den 15 april 1936 har advokaten Arvid Geber å bankir Martin Gebers stärbhus' vägnar till stiftelsen överlämnat ett belopp av nära 145,000 kr., med rätt för stiftelsens styrelse att bestämma över användningen av såväl kapitalet som dess avkastning till befrämjande av stiftelsens verksamhet. Av detta belopp förvaltas 75,000 kr. såsom en särskild fond, benämnd »Martin Gebers fond», vars avkastning främst användes till beredande av friplatser å konvalescenthemmet.

Enligt testamentets bestämmelser skall donationen användas till bildande av en testators namn bärande stiftelse, som skall hava till ändamål att bereda lantvistelse åt konvalescenter, företrädesvis sådana, som efter genomgången sjukdom blivit från sjukhus utskrivna och som därefter äro i behov av rekreationsvistelse å landet men ej äro i besittning av erforderliga medel för att själva bekosta sig sådan. Konvalescenthemmet bör ordnas så, att såväl barn som vuxna kunna därstädes emottagas, varvid företrädesrätt att bliva intagen skall tillkomma den, som är skriven i Stockholm. Även utom Stockholm boende böra dock kunna vinna inträde på villkor, som Stockholms stad äger närmare bestämma.

Stadsfullmäktige beslöt den 15 maj 1933 att av donationsmedlen anvisa ett belopp av 875,000 kr. för uppförande av ett konvalescenthem i huvudsaklig överensstämmelse med ett förslag, som utarbetats av en av hälsovårdsnämnden tillsatt kommitté. Samma dag fastställde stadsfullmäktige jämväl stadgar för stiftelsen Martin Gebers konvalescenthem. Den 2 dec. 1935 beslöt stadsfullmäktige anvisa det av donationsfonden återstående beloppet, med undantag för vad som borde reserveras till fullgörande av stadens åtagande gentemot viss livräntetagare, till inventarietrustning för hemmet och hemmets fullbordande i övrigt.

Stiftelsen skall enligt donationsbestämmelserna stå under Stockholms stads omedelbara överinseende, och dess angelägenheter skola handhas av en styrelse, som skall bestå av fem ledamöter jämte två suppleanter för dem. Såväl styrelseledamöter som suppleanter utses av sjukhusdirektionen för en tid av fyra år. Av styrelseledamöterna böra minst två vara legitimerade läkare i Stockholm.

Konvalescenthemmet, vilket togs i bruk i mars månad 1936, är beläget å den staden tillhöriga egendomen Orhem vid sjön Drevvikens norra strand. Antalet platser vid hemmet utgör 125, därav 60 platser för vuxna och 60 platser för barn samt 5 isoleringsplatser.

Vårdavgiften utgår, där icke nedsättning av eller befrielse från erläggande av densamma beviljas, för stockholmsbor med för vuxna 2,50 kr. och för barn 2 kr. per dag samt för landsortsbor med för vuxna 4,50 kr. och för barn 3,50 kr. per dag.

Stadgar. Stadgar för stiftelsen Martin Gebers konvalescenthem, godkända av SF 15 maj 1933.

Stat år 1938. Utgifter: 206,387 kr.; inkomster: 59,570 kr.

Styrelse.

Karlsson, Victor E., borgarråd, stadsfullm., ordf. och kassaförvaltare; **Geber**, A. E., advokat, vice ordf.; **Hansson**, N. H., sjukhusdirektör, ställföreträdande kassaförvaltare; **Johansson-Visborg**, Anna S., fru, stadsfullm.; **Öhman**, H. G., prakt. läkare.

Suppleanter: **Clason**, I. G., arkitekt; **Adams-son**, f. Hollman, Karin Ch. T., fru.

Sekreterare tillika redogörare

(1,740 kr.).

Ohlson, G. A., notarie.

Av sjukhusdirektionen utsedda revisorer för granskning av stiftelsens räkenskaper och förvaltning under åren 1937 och 1938.

Cassel, I. E., auktoriserad revisor; **Ohlson**, V. G. H., tjänsteman.

Suppleanter: **Björclin**, O. S., prakt. läkare, stadsfullm.; **Norman**, P. R., auktoriserad revisor.

Styresman.

Fredbärj, K. T.

Läkare (4,560 kr.).

Fredbärj, K. T.

Föreståndarinna (1 kl.) (8).

Lindqvist, Hanna V.

Tre *e. o. sjuksköterskor* (VI), en *e. o. undersköterska* (IV), en *extra sjukgymnast* (2,340 kr.), en *köksförestånderska* (3 kl.) (7), en *e. o. baderska* (III). — *Tretton sköterskebiträden* (1 a), fyra *köksbiträden* (1 a), ett *första biträde* (1 b), tre *matsalsbiträden* (1 b), en *kokerska* (1 c), tre *städerskor* (1 a), en *värmeledningsskötare* (2 c), en *gårdskar tillika automobilförare* (2 c).

Ihrfeltska barnhemmet.

Nya Torsvik nr 62, Herserud, Lidingö I; t. 65 04 41.

Den villafastighet, Nya Torsvik nr 62 i Lidingö, i vilken Ihrfeltska barnhemmet är inrymt, donerades år 1920 av vice häradsöv-

ding Fredrik Ihrfelt till staden för att under benämning »Ihrfelt'ska barnhemmet» användas till konvalescent- och vilohem för behövande efter sjukhusvistelse kläna barn i åldern 3—11 år, tillhörande Stockholms kommun.

Hemmet kan mottaga högst 15 barn. Remiss till intagning meddelas av hemmets läkare. Utredning om vederbörandes hemortsrätt och betalningsförmåga verkställs av sjukhusavgiftsdelegerade och fattigvårdsnämndens distriktsbyråer. Vårdavgiften utgår, där icke nedsättning eller befrielse beviljats, med 2 kr. per dag.

Stat år 1938. Utgifter: 29,959 kr.; inkomster: 9,100 kr.

Läkare (1,020 kr.).

Herlitz, C. W.

Föreståndarinna (2 kl.) (7).

Hjorth, Ruth V.

En *kokerska* (1 c), tre *sköterskebiträden* (1 a).

Stockholms stads sjuk- och djurtransportväsen m. m.

Ehuru en del av här nedan omnämnda beredskapsanordningar ej stå under inseende av sjukhusdirektionen, ha emellertid här för överskådligens skull på ett ställe sammanförts uppgifter om samtliga i huvudstaden tillgängliga anordningar för transport m. m. av sjuka personer eller av sjuka eller döda djur.

1) *Sjukvagnar*, avsedda för transport av sjuka eller skadade personer, vilkas transporterande i annat fordon eller på annat sätt skulle medföra skada eller ökat lidande.

Sådan vagn kan erhållas alla tider av dygnet antingen genom anmälan på telefon (namnanrop: *brandkåren*) eller genom bud till närmaste brand- eller polisstation samt genom patrullerande poliskonstapel.

Vid rekvisition skall om möjligt uppgivas: a) den sjukas eller skadades namn; b) sjukdomens eller skadans beskaffenhet; c) lägenheten eller platsen, varifrån och till vilken transporter skall ske.

Sjukvagn må icke anlitas utan att *verkligt behov* föreligger; missbruk härav kan medföra, att det ändamål, för vilket den är avsedd, icke kan uppfyllas.

Ersättning för sjuktransport erlägges: med 5 kronor

vid transport inom stadens område — dock att transport av medellösa personer samt av personer, utsatta för olycksfall å allmän plats eller å allmänt ställe (varmed i detta sammanhang förstås gator, broar, torg och allmänna planteringar), är kostnadsfri;

med 20 kronor

vid transport från eller till plats, belägen utom stadens område, då för transporten åtgår en tid, icke överstigande en timme; vid längre tid med 5 kr. för varje utöver en timme påbörjad ny halvtimme.

Betalning för transport uppbäres vid transport till sjukhus genom resp. sjukhus' försorg samt vid transport från sjukhus eller från och till annan plats av brandkåren.

2) *Epidemivagnar*, avsedda att användas för transport av sjuka, som lida av eller misstänkas lida av kolera, smittkoppor, fläckfeber, scharlakansfeber, difteri (och croup) samt mässling, då sjukdomen är med difteri (croup) komplicerad. — Endast om sistnämnda förhållande är å sjukhusremissen angivet, utlämnas vagn för mässlingsjukas transporterande. För dessa transporter disponerar hälsovårdsnämnden två epidemitransportautomobiler, vilka äro stationerade vid Epidemisjukhuset.

Epidemivagn kan rekvireras alla tider på dygnet antingen genom polisstation eller sjukhuscentralen, om tydligt skriven sjukhusremiss där företes, innehållande uppgift på den sjukas namn och sjukdom (svensk benämning), eller av läkare personligen genom telefonbud till Epidemisjukhuset (endast t. 23 23 30 — vaktmästaren).

I senare fallet skall läkaren uppgiva: a) sitt eget namn; b) den sjukas namn; c) dennes bostad; och d) dennes sjukdom.

Sjukhusremissen åtföljer i varje fall den sjuke till sjukhuset. Transporten är kostnadsfri.

3) *Djurtransportvagnar*. På framställning av Svenska allmänna djurskyddsföreningen medgav drätselnämnden i januari 1901, att tvenne av den nämnda föreningen till allmänt begagnade upplåtna vagnar, särskilt konstruerade för transport av döda eller sjuka hästar och andra större djur, skulle få uppställas å Stockholms renhållningsverks stationer samt kunna genom bud eller telefon rekquireras enligt närmare fastställda föreskrifter. Uppdraget i fråga överflyttades fr. o. m. år 1905 till brandkåren, som förfogade över ständigt vaktpersonal och lämpligare hästar. Sedan brandkårens automobilisering under år 1916 genomförts och samtliga hästar uttrangerats, hava i stället för nyssnämnda vagnar tvenne kombinerade djurtransport- och olycksfallsautomobiler anskaffats. De kunna rekquireras på samma sätt som sjukvagn (se ovan).

Kungörelse om dessa transporter har utfärdats av överståthållarämbetet senast den 12 febr. 1921 med följande föreskrifter:

Vagnarna få användas:

1:o) för transport av hästar eller andra större djur, som nedfallit döda å allmän plats eller på grund av sjukdom eller av annan anledning icke kunna från sådan plats bortledas, till Veterinärhögskolan eller, på begäran av djurets ägare eller innehavare, till enskilt stall eller förvaringsrum, därest detsamma är beläget inom huvudstadens område;

Sjd

2:o) för transport av sjuka hästar eller andra större djur från och till enskild plats, som är belägen inom huvudstadens område; samt

3:o) för transport av hästar eller andra större djur vare sig sjuka eller friska i andra fall än ovan nämnda, då överenskommelse därom träffas för varje särskilt fall med brandchefen.

Sådan vagn kan erhållas alla tider av dygnet antingen genom anmälan per telefon (namnanrop: *brandkåren*) eller genom bud till närmaste brand- eller polisstation samt genom patrullerande poliskonstapel.

Det åligger ägare eller innehavare av djur, som, på sätt i det föregående nämnts, blivit transporterade, att härför utgiva ersättning:

a) för det i 1:o) omförmälda fall med 10 kr.

b) för det i 2:o) omförmälda fall:

1) då transporten sker mellan kl. 6 och kl. 22 med 15 kr.

2) då transporten sker under övriga delen av dygnet med 25 kr.

c) för de i 3:o) avsedda fall efter överenskommelse med brandchefen.

För upptagning av djur ur vattendrag, byggnadsgrunder, gropar o. d. erlägges, utöver gottgörelsen för förekommande transport, särskild ersättning efter överenskommelse med brandchefen.

Betalning för transport m. m. uppbäres av brandkåren.

För transport av sjuka personer står jämväl till förfogande ett Svenska skärgårdsförbundet tillhörigt sjuktransportflygplan, stationerat vid andra flygkåren, Hägernäs (t. Stockholm 8 + 5 01 41, 8 + 5 01 42, 8 + 5 01 54) och avsett för sjuktransporter huvudsakligen inom östra Svealand. För flygplanet erforderlig personal och

hangar bekostas av statsmedel, under det att Svenska röda korset åtagit sig att svara för driftskostnaderna. Härvid har dock förutsatts, att bemedlade sjuka själva skola bestrida transportkostnaderna (ca 60 kr. per flygtimme) samt att för obemedlade sjuka kostnaden skall bestridas av vederbörande landsting eller stad. Sjukhusdirektionen är bemyndigad att av i stadens stat till sjuktransporter anvisade medel bestrida kostnaderna för transport medelst ifrågasvarande flygplan av mindre bemedlade, i Stockholm hemortsberättigade personer, som på grund av olycksfall eller hastigt påkommande sjukdom befinnas vara i behov därav.

På stadens bekostnad och genom Svenska röda korsets försorg hava vidare å fem olika platser i huvudstaden (Johannes, Kungsholmens, Östermalms och Katarina brandstationer samt automobilpalatset, S:t Eriksgatan 117) upplagts sjukvårdsmaterialförråd, avsedda för röda korsets sjukvårdsberedskap. Denna sjukvårdsberedskap har till uppgift att — under samarbete med Svenska motorklubben — på kallelse av vederbörliga polis-, brandkårs- och järnvägsmyndigheter ställas till myndigheternas förfogande för samarhjälp vid järnvägsolyckor, större eldsvådor, upplopp och andra tillfällen, då olycksfall kunna befaras uppstå.

Författningar. ÖA:s order 24 sept. 1903 ang. sjukbårar å polisstationerna. Hälsovårdsnämndens tillkännagivande ang. transport av sjuka och skadade inom huvudstaden 12 dec. 1913, med ändr. Bestämmelser angående debitering av avgift för transport i stadens sjuktransportvagnar, fastställda av sjukhusdirektionen 20 dec. 1935. ÖA:s kung. ang. transport av djur 12 febr. 1921.

Direktionen över Eastmaninstitutet.

Direktionen över Eastmaninstitutet.

Dalagatan 11, Va.; t. 23 00 40 (växel).

(Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933.)

Av Mr George Eastman, Rochester, U. S. A., erhöill Stockholms stad år 1930 en donation på 1,000,000 dollars till byggande och utrustning av en dispensäranstalt eller klinik för tandvård i Stockholm. Enligt donationsvillkoren skulle det donerade beloppet i första hand användas till byggnadens uppförande och utrustning; av överbliwande donationsmedel skulle bildas en fond, varav avkastningen skulle få användas till bestridande av driftskostnader. På staden skulle ankomma att ställa erforderlig tomtmark till förfogande ävensom att bestrida övriga driftskostnader. Institutets huvudsyfte skulle vara att bereda tandvård (däri såvitt möjligt inbegripet tandreglering) för mindre bemiddlade barn under 16 års ålder, bosatta i Stockholm eller dess förorter. Därjämte skulle vid kliniken anordnas en skola för utbildning av tandsköterskor. Donator förbehöll sig rätt att återtaga donationen, därest inom fem år efter det kliniken börjat sin verksamhet dess syften eller karaktär skulle hava väsentligen ändrats, så att de avveke från donationsvillkoren, eller därest verksamheten bleve nedlagd inom denna tidrymd.

Institutet har förlagts till Sabbatsbergs sjukhusområde invid Dalagatan och Vasaparken. Byggnadsarbetena påbörjades hösten 1932, och institutet invigdes den 25 april 1936.

Stadsfullmäktige beslöt den 29 juni 1932 att i anslutning till donationsvillkoren tillsätta en *direktion* för institutets uppförande, inredning och förvaltning. Direktionen trädde i verksamhet den 1 okt. 1932.

Direktionen består av sju ledamöter, av vilka stadsfullmäktige utse fem för två år valda ledamöter samt hälsovårdsnämnden och folkskole-direktionen vardera en för ett år vald ledamot. För ledamot utsedd av hälsovårdsnämnden och av folkskole-direktionen tillsättes i enahanda ordning suppleant. För övriga ledamöter väljas tre suppleanter av stadsfullmäktige. Direktionen utser årligen inom sig en ordförande och en vice ordförande.

För handhavandet av tandvårdsarbetet vid institutet skola enligt den av stadsfullmäktige

den 2 december 1935 fastställda organisationen finnas fyra tandvårdsavdelningar, nämligen: tandfyllningsavdelningen, dentalortopediska avdelningen, röntgen- och tandkirurgiska avdelningen samt polikliniken för vuxna. Vidare har inrättats en avdelning för öron-, näs- och hals-sjukdomar. Förvaltningen av denna avdelning har enligt stadsfullmäktiges beslut den 16 december 1935 i överensstämmelse med föreskrifterna i lagen den 22 juni 1928 angående vissa av landsting och kommuner drivna sjukhus (sjukhuslagen) uppdragits åt en särskild direktion, Eastmaninstitutets sjukhusdirektion (se nedan sid. 179).

Vid förvaltningen av institutet biträdes direktionen av en direktör. I syfte att ernå ett fruktbärande samarbete mellan institutets tandvårdsavdelningar samt öron-, näs- och halsavdelningen har föreståndarskapet för institutet i dess helhet samordnats under en gemensam cheftjänsteman, som jämväl är att betrakta som syssloman för öron-, näs- och halsavdelningen jämlikt sjukhusstadgans bestämmelser. Denne skall föredraga alla ärenden, som skola handläggas av direktionen över institutet eller av institutets sjukhusdirektion i vad gäller upphandling och underhållsarbeten, ävensom leda och fördela arbetet å institutets olika avdelningar samt ansvara för alla förekommande administrativa göromål.

Efter Eastmaninstitutets tillkomst handhaves den kommunala barntandvården i Stockholm av dels Eastmaninstitutet, dels folkskolornas tandpolikliniker, varvid vid de senare behandlas alla folkskolebarn i klasserna 1—7, förutom motsvarande åldersgrupper barn i Adolf Fredriks, Gustav Vasa och Jakobs folkskolor, vilka barn numera hänvisas till Eastmaninstitutet för tandvård. I övrigt är Eastmaninstitutet avsett för alla Stockholmsbarn i åldrarna 3 till och med 15 år.

Avgifter. För konserverande tandvård åt barn i åldern 3—13 år eller till och med folkskolans sjunde klass utgår ingen vårdavgift. För barn i åldern 14—15 år utgår för dylik vård en vårdavgift av 15 kronor per år. — För varje barn utgår en årlig inskrivningsavgift av 1 krona. — För det fall, att kontinuerlig tandvård försumrats, gäller en särskild s. k. saneringstaxa. — För tandregleringar erlägges avgift, bestämd från fall till fall på grundval av stadens självkostnad. — Avgift för behandling vid öron-, näs- och halsavdelningen utgår med 2,50 kr. per vårddag för i Stockholm bo-

EastD satt person. — Befrielse helt eller delvis från såväl vårdavgifter som inskrivningsavgift medges enligt vissa grunder.

Författningar. Instruktion för direktionen över Eastmaninstitutet i Stockholm, fastställd av k. m:t 30 sept. 1932. Avgifter vid Eastmaninstitutet, fastställda av SF 2 dec. 1935.

Stat år 1938. Utgifter: 605,332 kr.; inkomster: 197,050 kr. (därav 41,000 kr. ränta å donationsmedlen).

Direktionens ledamöter.

Ordförande

(som led. utsedd av hälsovårdsnämnden).

Karlsson, Victor E., borgarråd, stadsfullm.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset vardagar 11—12.

Vice ordförande.

***Sandblom**, J. N., förste hovtandläkare (som led. utsedd av stadsfullm.).

Övriga ledamöter.

Bergstrand, K. J. H., professor, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

Beyer, C. N. T., fil. kand. (utsedd av folkskoleledningen).

Gustafson, f. Pettersson, Ruth V. M., fru, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

Hellström, Alice U. Ch., prakt. läkare, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

***Lundin**, f. Fornstedt, Sigrid A., barnavårdsman, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

Suppleanter.¹⁾

Rietz, A. E., förste stadsläkare (utsedd av hälsovårdsnämnden).

Grimlund, H. V. A., rektor, stadsfullm. (utsedd av folkskoleledningen).

***Bergman**, f. Zethreus, Gulli C. V., fru (utsedd av stadsfullm.).

Svedenius, C. G., prakt. läkare, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

***Söderström**, f. Hagberg, Vera M., fru (utsedd av stadsfullm.).

Kassaförvaltare.

Gustafson, Ruth V. M.; **Linder**, N. H. H. (ställföreträdare).

Sekreterare (1,380 kr.).

Linder, N. H. H. (se sid. 97 och 313).

¹⁾ Enligt direktionens beslut skola hr Bergstrand och fru Hellström vid förfall i första rummet ersättas av suppleanten hr Svedenius, fru Gustafson av suppleanten fru Söderström och fru Lundin och hr Sandblom av suppleanten fru Bergman.

Tjänstedelegerade.

Karlsson, Victor E.; **Gustafson**, f. Pettersson, Ruth V. M.; **Sandblom**, J. N.

Suppleanter: **Beyer**, C. N. T.; **Lundin**, f. Fornstedt, Sigrid A.

Revisorer.

Gemensamma för hälsovårdsnämnden m. fl. (se sid. 131).

Direktör.

Wollin, E. G. A:son (förordn. tills vidare) (se nedan).

Expeditionen.

Expeditionen, som förestås av direktören, handhar för institutets tandvårdsavdelningar samt avdelningen för öron-, näs- och halssjukdomar gemensamma administrativa angelägenheter samt förvaltar byggnaden.

Chef.

Direktören (se ovan).

En *kontorsskrivare* (9), ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), ett *extra kontorsbiträde* (2,220 kr.), en *expeditionsvakt* (6), en *e. o. telefonist* (IV).

Instrumentmakare (13).

Andberg, N. E.

Husmoder (2 kl.) (8).

Brauer, Ebba K.

Fyra *städerskor* (1 a), två *matsalsbiträden* (1 b).

Tandfyllningsavdelningen.

Avdelningstandläkare (23).

Wollin, E. G. A:son (förordn. t. o. m. ³¹/₅ 1941) (se ovan).

E. o. avdelningstandläkare (XXIII).

Sundvall-Hagland, T. Irene; **Stenberg**, S.

Extra läkare (4,440 kr.).

Herlitz, C. W.

Tjugu *assistenttandläkare* (5,820 kr.) (därav tolv förordn. t. o. m. ³¹/₁₂ 1938 och åtta t. o. m. ³⁰/₆ 1938), en *första tandsköterska* (6), en *e. o. sjuksköterska* (VI), två *tandsköterskor* (5), två *e. o. tandsköterskor* (V), nio *extra tandsköterskor* (2,244 kr.) (förordn. t. o. m. ³⁰/₆ 1938), tolv *tandsköterskelever* (750 kr.).

Dentalortopediska avdelningen.*Övertandläkare* (21).Kjellgren, B. S. T. (förordn. t. o. m. $31/12$ 1940).*Biträdande övertandläkare* (24).Seipel, C. G. M. (förordn. t. o. m. $31/8$ 1943).

Tre *assistenttandläkare* (5,820 kr.), en *förste tandtekniker* (12), en *första tandsköterska* (6), en *tandsköterska* (5), två *extra laboratoriebiträden* (2,340—1,980 kr.), fem *tandsköterskeelever* (750 kr.).

Röntgen- och tandkirurgiska avdelningen.*Övertandläkare* (21).Östman, H. A. B. (förordn. t. o. m. $30/4$ 1941).*E. o. avdelningstandläkare* (XXIII).

Thyberg, E. H.

En *assistenttandläkare* (5,820 kr.), en *operations- och röntgensköterska* (7), ett *fotografiskt biträde* (6), en *tandsköterska* (5), en *extra tandsköterska* (2,340 kr.), tre *tandsköterskeelever* (750 kr.).

Polikliniken för vuxna.*Avdelningstandläkare* (23).Berg, N. J. H. (förordn. t. o. m. $31/8$ 1943);Jacobsson, E. A. F. (förordn. t. o. m. $31/8$ 1943).

En *tandtekniker* (11), en *e. o. tandsköterska* (V), ett *extra laboratoriebiträde* (2,220 kr.), två *tandsköterskeelever* (750 kr.).

Avdelningen för öron-, näs- och hals-sjukdomar.

Se vidstående spalt under Eastmaninstitutets sjukhusdirektion.

Eastmaninstitutets sjukhusdirektion. EastD

Jämlikt föreskrifterna i lagen den 22 juni 1928 om vissa av landsting eller kommun drivna sjukhus (sjukhuslagen) hava stadsfullmäktige den 16 dec. 1935 beslutat att förvaltningen av avdelningen för öron-, näs- och halsjukdomar vid Eastmaninstitutet skall handhavas av en särskild sjukhusdirektion, bestående av sju ledamöter och fem suppleanter, valda av stadsfullmäktige för en tid av fyra år, räknat fr. o. m. den 1 jan. 1936.

Ledamöter.

Bergstrand, K. J. H., professor, stadsfullm.; Beyer, C. N. T., fil. kand.; Gustafson, f. Pettersson, Ruth V. M., fru, stadsfullm.; Hellström, Alice U. Ch., prakt. läkare, stadsfullm.; Karlsson, Wictor E., borgarråd, stadsfullm., ordf.; Lundin, f. Fornstedt, Sigrid A., barnavårdsman, stadsfullm.; Sandblom, J. N., förste hovtandläkare, vice ordf.

Suppleanter: Bergman, f. Zethræus, Gulli C. V., fru; Grimlund, H. V. A., rektor, stadsfullm.; Rietz, A. E., förste stadsläkare; Svedenius, C. G., prakt. läkare, stadsfullm.; Söderström, f. Hagberg, Vera M., fru.

Eastmaninstitutets avdelning för öron-, näs- och halssjukdomar.

Sjukavdelningen har f. n. 26 vårdplatser.

Direktör.

Wollin, E. G. A:son (se ovan).

Överläkare (21)

(tillika styresman).

Öhngren, L. O. G. (förordn. t. o. m. $31/5$ 1946).*Underläkare* (6,300 kr.).

Ericson, A. I.

En *operationssköterska* (7), en *sjuksköterska* (6), två *e. o. sjuksköterskor* (VI), tre *assistent-sköterskor* (1,200 kr. (utan rörligt tillägg) jämte bostad och kost). — Nio *sköterskebiträden* (1 a).

Stockholms stads fattigvårdsnämnd och i samband därmed stående institutioner.

Fattigvårdsnämnden.

Stora Nygatan 2 A och B (postadress: Stockholm 2; postgirokonto nr 1268), t. »fattigvårdsnämnden»; sessionstid: första och tredje tisdagen i varje månad, vanligen kl. 19.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

I 1862 års kommunalförordning för Stockholm stadgades, att den allmänna fattigvården i staden skulle besörjas av *Stockholms stads fattigvårdsnämnd*, för vilken instruktion fastställdes av k. m:t den 4 mars 1864. För dess verksamhet gällde vidare k. förordningarna ang. fattigvården den 13 juli 1853 och (senare) den 9 juni 1871.

Enligt nu gällande lag om fattigvården den 14 juni 1918 skall fattigvård (omfattande det underhåll och den vård, som äro erforderliga, samt för minderårig, d. v. s. den som icke fyllt sexton år, jämväl uppfostran) meddelas minderårig eller den, som i följd av ålderdom, sjukdom, lyte eller eljest bristande kropps- eller själskrafter är oförmögen att genom arbete försörja sig och som saknar medel till sitt livsuppehälle samt icke annorledes erhåller hjälp (obligatorisk fattigvård). I öfrigt ankommer det på fattigvårdsnämnden att meddela fattigvård i de fall nämnden prövar nödigt (frivillig fattigvård). I den mån skäl till eftergift icke förefinnes, äger fattigvårdsnämnden uttaga ersättning för lämnad fattigvård av den, som åtnjutit fattigvården, samt i fall av obligatorisk fattigvård jämväl av den, som lagligen bort ansvara för försörjningen. Ovillkorlig försörjningsplikt åligger föräldrar gentemot minderåriga barn samt man gentemot hustrun. I öfrigt åligger det föräldrar och barn att i mån av behov, å ena, samt förmåga, å andra sidan, försörja varandra, så att de ej falla fattigvården till last. Sådan villkorlig försörjningsplikt åligger ock hustru gentemot mannen.

Enligt lagen om kommunalstyrelse i Stockholm (§ 42) skola fattigvårdsuppgifterna handhas av en fattigvårdsnämnd. Fattigvårdsnämndens nu gällande instruktion förordnar vidare, att högsta ledningen av stadens fattigvård tillkommer nämnden, som har att, i enlighet med gällande författningar, på tjänligaste

sätt ordna och besörja den allmänna fattigvården jämte därmed sammanhängande angelägenheter. Erforderlig vård å sjukhus av medellösa ombesörjes dock av sjukhusdirektionen.

Nämnden består av, förutom ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, åtta andra ledamöter, vilka jämte åtta suppleanter väljas av stadsfullmäktige för två år i sänder. Minst en ledamot och en suppleant skall vara kvinna. Nämnden utser årligen inom sig en vice ordförande. Nämnden biträdes av en fattigvårdsdirektör, som är chef för nämndens byrå med tillhörande distriktsbyråer samt för de under nämnden lydande anstalterna. Nämnden sammanträder minst en gång i månaden. Åt särskilda delegerade må överlämnas att i fråga om fattigvårdsbeviljande med nämndens rätt besluta i enlighet med fattigvårdsreglementet för Stockholms stad samt de särskilda föreskrifter, som av nämnden meddelas (se sid. 182). Inom var och en av huvudstadens territorialförsamlingar skall finnas en av nämnden förordnad fattigvårdsstyrelse (se sid. 185).

En ledamot av fattigvårdsnämnden skall enligt instruktionen för barnavårdsnämnden jämväl vara ledamot av barnavårdsnämnden. Med hänsyn till det nära sambandet mellan fattigvårdsnämndens och barnavårdsnämndens verksamhetsområden har vidare i fattigvårdslagen föreskrivits, att, i den mån så prövas påkallat, representeranter för barnavårdsnämnden och fattigvårdsnämnden eller dessa myndigheter i deras helhet böra sammankomma för rådgivning om angelägenheter, som beröra bådas verksamhet. Uppstår tvekan därom, vilken av myndigheterna, som i visst fall har att ingripa, kan avgörandet härutinnan hänskjutas till en särskild tremannanämnd, bestående av den för båda nämnderna gemensamma ledamoten samt därjämte en för ett år i sänder utsedd ledamot från vardera nämnden (se sid. 244).

Enligt lagen om socialregister den 20 mars 1936 skall i varje kommun av fattigvårdsstyrelsen eller annat kommunalt organ, som kommunen därtill utser, föras ett register (socialregister) över hjälpverksamheten inom kommunen. I detta skola antecknas 1) de personer, som erhålla understöd eller annan hjälp genom kommunens organ, 2) inom kommunen boende personer, som uppbära tilläggs pension enligt lagen om folkpensionering, understöd enligt förord-

ningen om invalidunderstöd, blindhetsersättning, mödrahjälp, barnbidrag eller bidragsförskott eller som med bidrag av allmänna medel åtnjuta sjukvård eller yrkesutbildning, varom i 8 § lagen om folkpensionering förmåles, för förebyggande eller hävande av arbetsoförmåga, samt 3) personer, som erhålla hjälp i annan än nu nämnd form, i den mån kännedom därom erhålles och anteckning därom anses böra inflyta i registret. Kommunala och statliga institutioner samt vissa erkända försäkringsbolag och kassor äro pliktiga att lämna socialregistret upplysning om från dem utgående hjälp och understöd. Kommunalt organ, som bedriver hjälpsverksamhet, skall, innan hjälptåtgärd till viss person beslutas, från socialregistret inhämta upplysningar rörande personen i fråga. Rätt att erhålla sådan upplysning tillkommer även övriga uppgiftspliktiga institutioner. Socialregistret och därtill hörande handlingar ävensom därifrån erhållna uppgifter skola så förvaras, att de icke åtkommas av obehöriga. — Efter stadsfullmäktiges medgivande (jfr Utl. nr 243 för 1937) har överenskomst träffats med stadens statistiska kontor att biträda med upprättandet och förandet av socialregistret för Stockholm (se sid. 259, 260).

Författningar. Lag om fattigvården 14 juni 1918, med ändr. 13 juni 1919, 30 juni 1920, 20 maj 1921, 9 juni 1922, 6 och 20 juni 1924, 11 juni 1926, 18 juni 1927, 2 mars 1928, 19 sept. 1929, 5 juni 1931, 31 maj 1934 och 12 juni 1936 samt 18 juni 1937. Lag ang. kommunala pensionstillskott m. m. 18 juni 1937. Lag ang. lindring i de mindre bemedlades kostnader för vård av sinnessjuka, sinnesslöa och fallandesjuka 2 maj 1919. Lag om socialregister 20 mars 1936, med ändr. 18 juni 1937. Instruktion för Stockholms stads fattigvårdsnämnd, fastställd av k. m. t. 19 mars 1920, med ändr. 17 okt. 1924, 29 maj 1925, 1 aug. 1930 och 27 nov. 1931. Reglemente för fattigvården i Stockholms stad, antaget av SF 14 sept. 1931 och fastställt av ÖA 28 nov. 1931 med provisoriskt tillägg, antaget av SF 23 jan. 1933 och fastställt av ÖA 9 febr. 1933 samt förlängt genom SF:s beslut 18 juni 1934, som fastställdes av ÖA 14 juli 1934. ÖA:s beslut 13 febr. 1933 och 9 aug. 1934 ang. särskild ordning för mottagande och beredande av ansökningar om fattigvård och annat understöd åt arbetslösa (enligt provisoriska tillägget till reglementet se ovan). Instruktion för fattigvårdsnämndens tjänstedelegerade, fastställd av fattigvårdsnämnden 15 febr. 1933.

Stat år 1938. Utgifter: 21,230,123 kr.; inkomster: 7,661,304 kr. (därav 249,941 kr. bidrag och ersättning av statsmedel).

Fattigvårdsnämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Karlsson, Victor E., borgarråd, stadsfullm.; t. »stads-huset»; träffas i stadshuset vardagar 11—12.

Vice ordförande.

Théel, f. Roth, Elisif, fru, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Anderson, Knut Hj., tjänsteman, stadsfullm.

***Danielsson, f. Ahlstrand, H. M. (Stina)**, fru.

Hallström, K. L. F., tjänsteman.

***Hermansson, K. T. E.**, vaktmästare, stadsfullm.

***Karlson, G. Henning**, direktör.

Paues, E. W., direktör, stadsfullm.

***Reuterskiöld, C. B.**, frih., major, stadsfullm.

Suppleanter.¹⁾

Ahlén, S., kommunalarbetare, stadsfullm.

***Carlsson, H. T.**, slöjdlärare.

***Eén, O. B. L.**, föreståndare.

Ewerlöf, f. Löwenadler, Elsa H. E. J., fru.

***Johnsson, A.**, redaktör.

Levin, f. Kaijser, Gerd, fru.

Ljungberg, I., e. o. vice vörd.

***Widegren, f. Olovsson, Olga J. B.**, fru, stadsfullm.

Kassaförvaltare.

Fattigvårdsdirektören; fattigvårdsinspektören (suppl.).

Socialsekreterare.

Tham, K. G. K. M. (se sid. 184).

Fattigvårdsnämndens delegerade.

Delegerade för understödsärenden.

Se sid. 182.

Delegerade för upphandlingsärenden.

Se sid. 193.

Tjänstedelegerade.

Hallström, K. L. F.; Karlsson, Victor E., ordf.; **Reuterskiöld, C. B.**

Suppleanter: **Karlson, G. Henning; Ljungberg, I.**

Anstaltsdelegerade.

Se sid. 193.

¹⁾ Enligt nämndens beslut skola ordföranden samt ledamöterna hrr Hallström, Anderson, fru Danielsson och hr Hermansson vid förfall i första hand ersättas av suppleanterna hrr Eén, Ljungberg, H. T. Carlsson, Johnsson och Ahlén i nu nämnd ordning och vice ordföranden samt ledamöterna hrr Paues och Reuterskiöld i första hand av suppleanterna fru ar Levin och Ewerlöf i nu nämnd ordning samt ledamöten hr Karlson i första hand av suppleanten fru Widegren.

FvN

Delegerade för arbetshemmen
(med uppgift att följa verksamheten vid resp. arbetshem; jfr sid. 199).

För arbetshemmet Ösbyholm:
Anderson, Knut Hj.; Danielsson, f. Ahlstrand, H. M. (Stina).

För arbetshemmet Emaus:
Anderson, Knut Hj.; Öström, J. N. H., fattigvårdsdirektör.

Suppleant: Danielsson, f. Ahlstrand, H. M. (Stina).

Tremannanämnden.

(Med uppgift att avgöra vissa ärenden jämlikt § 38 mom. 2 i fattigvårdslagen; jfr sid. 180.)

Angående tremannanämndens sammansättning se sid. 244.

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse årligen i december sju revisorer jämte tre suppleanter för granskning av fattigvårdsnämndens samt styrelsens över pensionsnämndernas upplysnings- och registerbyrå räkenskaper och förvaltning under nästföljande år.¹⁾

Andersson, J. Eric, spårvägsman, stadsfullm.

Björkman, N. G., major.

Holmström, N. G. T., sekreterare.¹

Lundqvist, E. J., redaktör, ordf.

Löfcrantz, V. F., kamrerare.

Månsson, O. P., instruktör, stadsfullm.

Olsson, Arvid E., redaktör, stadsfullm.

Suppleanter:

Billberg, A. A., civilingenjör.

Håkansson, E. A. F., spårvägsman.

Strangert, V. E., stationsmästare.

Fattigvårdsnämndens delegerade för understödsärenden.

Stora Nygatan 2 B, St.; t. »fattigvårdsnämnden»; sessionstid: torsdagar kl. 14,30.

Fattigvårdsnämnden har åt särskilda delegerade överlämnat att i fråga om understöds beviljande med nämndens rätt besluta i enlighet med reglementet för fattigvården i Stockholms stad samt de särskilda föreskrifter, som av nämnden meddelas.

Fattigvårdsnämndens delegerade för understödsärenden skola utses årligen av nämnden till ett antal av minst tre och högst fem ledamöter jämte två eller tre suppleanter. Ärendena skola beredas och föredragas av fattig-

¹⁾ Fattigvårdsnämndens revisorer granska jämväl förvaltningen av de medel, som tillhöra församlingarnas enskilda fattigvård.

vårdsinspektören, som även verkställer delegerades beslut samt äger, under tiden mellan delegerades sammanträden, vidtaga de åtgärder, som ej tåla uppskov.

Delegerade för understödsärenden tillkommer: att för intagning å anstalter enligt vissa grunder remittera vårdbehövande personer:

till ålderdomshem: i Stockholm hemortsberättigade behövande personer, som i följd av hög ålder, bräcklighet eller annan dylik anledning, utan att vara i behov av sjukvård, behöva varaktigt omhändertagas, och som genom hedrandeandel gjorts sig förtjänta att å sådant hem intagas;

till vårdhem: behövande personer, som i följd av kroppslig eller andlig svaghet, varaktig sjuklighet eller annan dylik anledning äro i behov att omhändertagas för sjukvård, dock utan att behöva vård å sjukhus;

till försörjningshem: i någon mån arbetsföra behövande personer, som äro i behov av anstaltsvård men ej lämpligen böra vårdas å kommunens andra fattigvårdsanstalter, ävensom i Stockholm hemortsberättigade behövande arbetsföra personer, som ansöka om inträde;

till asyler för husvilla: behövande familjefäder, kvinnor och barn, som äro i saknad av bostad;

till andra tillgängliga anstalter: behövande personer, som där kunna beredas lämplig och erforderlig vård;

att till utackordering remittera behövande personer, vilka anses böra erhålla mera personlig vård;

att i övrigt bevilja fattigvård eller annat understöd i sådana fall, där prövningen ej enligt meddelade bestämmelser tillhör annan;

att i de fall, där delegerade beviljat fattigvård, tillse, att fattigvårdssamhällets anspråk på gottgörelse hos den, som åtnjutit fattigvård eller har försörjningsplikt mot sådan person, vara bevakade;

att vid bevakandet av fattigvårdssamhällets rätt mot understödstagare och för dem försörjningspliktiga å nämndens vägnar utfärda arbetsföreläggande, som avses i 71 § i lagen om fattigvården;

att föranstalta om hemsändning eller avhämtnad av understödstagare; samt

att i fall, då sökande anmäler missnöje med fattigvårdsstyrelsens beslut, eller på fattigvårdsinspektörens framställning pröva fattigvårdsstyrelsens beslut.

Vid handläggning av sådana ansökningar om fattigvård eller annat understöd, vilka icke äro inträde å vårdhem, försörjningshem eller asyler för husvilla, skall yttrande inhämtas från vederbörande fattigvårdsstyrelse: fr. o. m. 1 mars 1933 behöver dock tills vidare sådant yttrande icke inhämtas ifråga om arbetslösa hjälpsökande, enligt provisoriskt tillägg till reglementet samt beslut av överståthållarämbetet (se sid. 186).

Reglemente. Se sid. 181.

Delegerade.

Danielsson, f. Ahlstrand, H. M. (Stina), fru; **Hallström**, K. L. F., tjänsteman, ordf.; **Levin**, f. Kaijser, Gerd, fru; **Ljungberg**, I., e. o. vice värd; **Théel**, f. Roth, Elisif, fru, stadsfullm., vice ordf.

Suppleanter: **Carlsson**, H. T., slöjdlärare; **Eén**, O. B. L., föreståndare; **Ewerlöf**, f. Löwenadler, Elsa H. E. J., fru.

Protokollsförare.

Aktuarien för understödsärenden.

Fattigvårdsnämndens expedition.

Stora Nygatan 2 A och B, St.; t. »fattigvårdsnämnden»; expeditionstid: 10—14.

Fattigvårdsnämndens expedition är nämndens och dess delegerades beredande och verkställande organ. Expeditionens verksamhet är f. n. fördelad på sju avdelningar, nämligen: fattigvårdsdirektörens kansli, sekreterarexpeditionen, registerbyrån, kamrerarexpeditionen, intendentsexpeditionen, ombudsmansexpeditionen och pensionsbyrån.

Expeditionen lyder under fattigvårdsdirektören, som är fattigvårdsförvaltningens högste chef. Honom åligger att ägna sorgfällig uppmärksamhet åt allt, som rör den allmänna fattigvården i huvudstaden, verka för dess följdriktiga handhavande och sunda utveckling, hos nämnden eller dess delegerade göra de framställningar, vilka i sådant syftemål påkallas, samt bringa deras beslut till verkställighet, där ej detta tillkommer annan. Fattigvårdsdirektören skall utöva den högsta ledningen av anstaltsvården. Han skall verka för uppehållet av samarbete såväl med myndigheter och institutioner, vilkas verksamhet berör fattigvården, som ock med föreningar och enskilda, vilka utöva understödsverksamhet eller annan hithörande social verksamhet inom huvudstaden. Han har att bereda och föredraga de ärenden, som tillhöra fattigvårdsnämndens, dess delegerades och beredningars handläggning, samt att avgiva utlåtande i frågor, som av dessa hänskjutas till honom; dock med rätt för honom att i den omfattning han finner lämplig överlämna ärendenas beredning och föredragning åt annan tjänsteman. Därjämte skall han närvara vid fattigvårdsnämndens sammanträden, även om ärendenas föredragning överlämnats åt annan tjänsteman; och äger han rätt att deltaga i nämndens överläggningar, men ej i besluten, samt att i förekommande fall få sin särskilda mening antecknad till protokollet. Fattigvårdsinspektören har att utöva chefskapet för registerbyrån inom fattigvårdsnämndens expedition och för distriktsbyrå-

erna samt att handlägga understödsärenden och andra ärenden, som med dem äga samband, allt i den mån fattigvårdsdirektören ej finner nödigt att själv därmed taga befattning.

Instruktioner m. m. Fattigvårdsnämndens instruktion för fattigvårdsdirektören och fattigvårdsinspektören 3 maj 1932, för ombudsmannen och bitr. ombudsmannen hos fattigvårdsnämnden, hälsovårdsnämnden och sjukhusdirektionen samt aktuarierna och kontorsskrivaren å ombudsmansexpeditionen, fastställda av fattigvårdsnämnden 6 mars, av hälsovårdsnämnden 27 mars och av sjukhusdirektionen 13 april 1934, för kamreraren 22 nov. 1932, för intendenten 22 nov. 1932, för föreståndaren för pensionsbyrån (aktuarien för pensionsärenden) 21 juni 1921 samt för kuratorn 20 okt. 1925.

Stat år 1938 (inberäknat distriktsbyråerna; se nedan under fattigvårdsnämndens distriktsbyråer och församlingarnas fattigvårdsstyrelser). Utgifter: 10,522,572 kr. (därav till understöd 8,400,000 kr.); inkomster: 40,035 kr.

Fattigvårdsdirektör (C).

Öström, J. N. H. (förordn. t. o. m. ³¹/19 1944); t. »fattigvårdsnämnden»; mottagningstid: 13—14.

Fattigvårdsinspektör (24).

Carlsson, B. A. B.; mottagningstid: 9—11.

Fattigvårdsdirektörens kansli.*Notarie (19).*

Edwall, N. G. F.

Förste assistent (14).

Widholm, A. J.

E. o. amanuens (XIII).

Ernström, C. W.

E. o. kurator¹) (XII).

Wallström, Inez M.; mottagning: å fattigvårdsnämndens expedition måndagar, onsdagar, torsdagar och fredagar 10—12; dessutom å Rosenlunds ålderdomshem måndagar 13—14, å Sabbatsbergs ålderdomshem tisdagar 13—14; å vårdhemmet Högalid torsdagar 13—14 samt å vårdhemmet Stureby fredagar 14,30—15.

Assistenten (1 kl.) (12).

Sandahl, Elin E. C.; **Johansson**, S. J.; **Söderlind**, H. A.; **Hagenby**, H. M. E.

¹) Kuratorn har till uppgift att biträda å fattigvårdsanstalterna intagna personer med bevakande av deras privata angelägenheter.

FvN

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Boström, K. Ö.; Öhman, E. E.; Florin, H. A. A.; Rönngren, Hilma K. S.; Anagrius, B. F., *tf.*; Eriksson, E. P. V., *tf.*

Två *assistenter (1 kl.) (12)*, två *e. o. assistenter (1 kl.) (XII)*, ett *extra första kontorsbiträde (2,760 kr.)*.

Sekreterareexpeditionen.

Socialsekreterare (23)

(befattningen uppförd å hälsovårdsnämndens stat.)
(Nuv. inneh. åtnjuter avlöning enl. lönegrupp 24.)

Tham, K. G. K. M.

En *e. o. kontorsskrivare (IX)*.

Registerbyrån.

Å registerbyrån föres ett centralt hänvisningsregister (kortregister) över alla personer, som meddelats fattigvård, kommunalt pensionstillskott och sjukvårdsbidrag ävensom på kommunens bekostnad åtnjutit sjukhusvård i Stockholm samt över personer, som äro eller varit hos arbetslöshetskommittén anmälda som hjälpsökande arbetslösa. De registerhandlingar (personalakter), till vilka ovan nämnda kortregister hänvisar, förvaras å distriktsbyråerna samt å den för fattigvårdsnämnden och arbetslöshetskommittén gemensamt anordnade hjälporganisationens expedition rörande det klientel, som åtnjuter understöd genom dessa organ; i öfrigt förvaras registerhandlingarna å nämndens registerbyrå. — Till registerbyrån är ansluten en remissexpedition för handläggande av ärenden rörande personers remitterande till vissa stadens anstalter.¹⁾

Betr. socialregistret se sid. 180 (ävensom sid. 259, 260).

Aktuarie för understödsärenden (19).

Nilson, A.

Kontorsassistenter (13).

Östlinh, E. P. N. (vid centralregistret); Petersson, Greta L. (å remissexpeditionen).

En *kontorsskrivare (9)*, tre *första kontorsbiträden (7)*, nio *kontorsbiträden (5)*, tre *e. o. kontorsbiträden (V)*, fem *e. o. skrivbiträden (IV)*, ett *extra skrivbiträde (1,860 kr.)*.

Kamrerareexpeditionen.

Kamrerare (1 kl.) (21).

Berg, L. H.; mottagningstid: 9—11.

Förste kammarskrivare (17).

Ericson, E. Hj.

¹⁾ Angående personers remitterande till upptagningshärbarget se sid. 197.

Kontorsassistent (13).

Norström, F. O.

Förste kontorsskrivare och kassör (11).

Carlsson, Emmy A.

Ett *första kontorsbiträde (7)*, ett *e. o. första kontorsbiträde (VII)*, två *e. o. kontorsbiträden (V)*.

Intendentexpeditionen.

Intendenten tjänstgör såsom direktörens biträde vid förvaltningen av fattigvårdsanstalterna (se sid. 193) och är föredragande inför fattigvårdsnämnden och nämndens delegerade för upphandlingsärenden (se sid. 193).

Intendent (2 kl.) (21).

Löwgren, K. G.; mottagningstid: 10—11.

Kontorsassistent (13).

Cronvall, M.

Ett *första kontorsbiträde (7)*.

Ombudsmansexpeditionen.

Å ombudsmansexpeditionen handläggas mål och ärenden rörande ersättning för beviljad fattigvård. — Befattningshavarna å ombudsmansexpeditionen och pensionsbyrån hava att inom sina resp. verksamhetsområden biträda jämval hälsovårdsnämnden och sjukhusdirektionen.

Ombudsman (22).

Hellichius, N. M.; mottagningstid: 10—12.

Biträdande ombudsman (20).

Tersmeden, C. F. T. B. G.; mottagningstid: 11—13.

Aktuarier (19).

Lindquist, C. G. A. (å avdelningen för sjukvårdsmål); en vakant, *tf.* Brisenius, O. A. (å avdelningen för mål mot vårdtagare och försörjningspliktiga); mottagningstid: 10—12.

Kammarskrivare (15).

Brisenius, O. A., *tjl.* (se ovan); Korsner, K. M. H.

Förste assistenter (14).

Rydström, O. G. W.; Sandström, C. N., *tf.*

Kontorsassistent (13).

Rooth, H. B., *tf.*; Willny, H. G. W., *tf.*

E. o. amanuenser (XIII).

Agelin, J. F.; Bagge, N. F.; Strandh, R. E.; Tigrén, L. B. E. R., *tf.*; Eckerström, C. B. E., *tf.*; Dahl, S. A., *tf.*

Extra amanuenser (4,188—4,020 kr.).

Lindblad, E. B.; Wanngård, C. J.

Assistent (1 kl.) (12).

Ek, C. J. F.; Rydh, S. C. G.; Tetzell, G.; Johansson, D. G.; Holmqvist, R.; Nilsson, E. B., *tf*; Bagge, E. G., *tf*.

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Gyllner, G. K.; Zetterberg, G. R. H.; Svanström, S. G.; Sköld, K. G. E.

Fyra *e. o. inkassare* (X), en *kontorsskrivare* (9), sju *första kontorsbiträden* (7), fem *kontorsbiträden* (5), tre *e. o. kontorsbiträden* (V), fyra *extra kontorsbiträden* (2,568—2,424 kr.).

Pensionsbyrån.

Pensionsbyrån har till uppgift att bevaka stadens intressen i folkpensionsfrågor och övervakar, att envar av kommunen omhändertagen understödstagare erhåller den folkpension, var till han är berättigad. Vidare innehåller byrån för stadens räkning pensionstillägg eller understöd, som utgå till å stadens anstalter intagna understödstagare.

Aktuarie (18).

Vakant, *tf*. Thulin, Y. T.; mottagningstid: 10—12.

Assistent (1 kl.) (12).

Sandberg, C. M. G.

En *kontorsskrivare* (9), ett *första kontorsbiträde* (7), ett *kontorsbiträde* (5), ett *e. o. kontorsbiträde* (V).

Förste expeditionsvakt (8).

Engström, K. P.

Tre *expeditionsvakter* (6), två *e. o. expeditionsvakter* (VI), en *e. o. automobilförare* (VII), en *extra expeditionsvakt* (2,340 kr.), tre *extra expeditionsvaktsbiträden* (1,380—1,200 kr.).

Tjänstemän, som på grund av förordnanden å andra tjänster eller för att innehava e. o. tjänster åtnjuta tjänstledighet.

Kammarsskrivare (15).

Jacobsson, C. M. (se sid. 187); Hallberg, E. G. (se sid. 207); Thulin, Y. T. (se ovan).

Förste assistent (14).

Larsson, J. L. (se sid. 188).

Kontorsassistenter (13).

Essén, E. R. (se sid. 207); Wagner, K. (se sid. 187).

E. o. amanuenser (XIII).

Öhnell, G. H. (se sid. 189); Rooth, H. B. (se sid. 184); Willny, H. G. W. (se sid. 184).

Assistent (1 kl.) (12).

Sandström, C. N. (se sid. 184); Dahlgren, f. Huss, Margit (se sid. 187); Eklundh, f. von Bahr, Sigrid G. E. (se sid. 190); Mathson, A. I. M. (se sid. 189); Rick, F. V. G. (se sid. 188).

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Bagge, E. G. (se ovan); Eckerström, C. B. E. (se sid. 184); Larsson, C. H. (se sid. 188); Nilsson, E. B. (se ovan); Svensson, K. G. (se sid. 187); Tirén, L. B. E. R. (se sid. 184).

Fattigvårdsnämndens distriktsbyråer och församlingarnas fattigvårdsstyrelser.

Inom var och en av huvudstadens territoriella församlingar skall finnas särskild fattigvårdsstyrelse, med undantag för Jakobs och Johannes församlingar, vilka hava gemensam fattigvårdsstyrelse, samt för Katarina församling, som uppdelats på två styrelser.

Fattigvårdsstyrelse skall utses för kalenderår av fattigvårdsnämnden och utgöras av minst fem och högst sju ledamöter jämte två eller tre suppleanter. Varje styrelse skall årligen inom sig utse ordförande och vice ordförande samt kassaförvaltare för under styrelsens förvaltning stående fonder. Minst en ledamot skall vara kvinna. Vid fattigvårdsstyrelsens sammanträde äga fattigvårdsdirektören samt församlingens kyrkoherde eller dennes ställföreträdare närvara samt deltaga i överläggningarna.

Det tillkommer fattigvårdsstyrelserna, var och en inom sitt område, att utöva tillsynen över och omvårdnaden om sådana fattiga, som icke åtnjuta vård å anstalt. Vidare åligger det fattigvårdsstyrelse

a) att mottaga och bereda sådana ansökningar om fattigvård eller annat understöd, vilka icke avse inträde å vårdhem, försörjningshem eller asyler för husvilla, samt med anledning därav avgiva utlåtande eller, jämlikt fattigvårdsnämndens bemyndigande, fatta beslut;¹⁾

¹⁾ Gäller icke t. v. beträffande arbetslöshetsärenden, se sid. 192.

FvN

b) att vaka över att beviljat understöd behörigen användes;

c) att i de fall, där styrelsen beviljat fattigvård, tillse, att fattigvårdssamhällets anspråk på gottgörelse hos den, som åtnjutit fattigvård eller har försörjningsplikt mot sådan person, varda bevakade;

d) att hos delegerade för understödsärenden göra anmälan om sådana fall, där åtgärder böra vidtagas för utfärdande av arbetsföreläggande eller för hemsändning av understödstagare;

e) att besluta om fri sjukhusvård;

f) att i fall, då enligt donationsbrev eller annat förordnande donationer eller andra tillgångar skola förvaltas av fattigvårdsstyrelse, jämväl, där ej annat är föreskrivet, förordna om de understöd, som skola av dessa tillgångar utgå;

g) att avgiva utlåtanden i frågor, som av fattigvårdsnämnden, delegerade för understödsärenden, fattigvårdsdirektören eller fattigvårdsinspektören hänskjutas till styrelsens prövning; samt

h) att till fattigvårdsnämnden, dess delegerade, fattigvårdsdirektören eller fattigvårdsinspektören göra de framställningar, som finnas påkallade.

Fattigvårdsstyrelsen skall sammanträda på kallelse av ordföranden, så ofta denne finner nödigt.

Staden är indelad i fattigvårdsdistrikt, vart och ett omfattande en eller flera fattigvårdsstyrelserns områden. Antalet distrikt har av stadsfullmäktige bestämts till nio. Beträffande fattigvårdsdistriktens omfattning hänvisas till sid. 186—192.

Inom varje fattigvårdsdistrikt finnes en distriktsbyrå med viss anställd personal under ledning av en inspektör.

Föreståndare (inspektör) för distriktsbyrå har att bereda och föredraga alla ärenden, som skola handläggas av fattigvårdsstyrelse, tillhörande distriktet, och är styrelsens verkställande organ. Han äger att mellan fattigvårdsstyrelsens sammanträden fatta de beslut och vidtaga de åtgärder, som eljest ankomma på styrelsen men ej fålla uppskov. Enligt instruktionen för föreståndarna (inspektörerna) för Stockholms stads fattigvårds distriktsbyråer skall det, bland annat, särskilt åligga föreståndarna (inspektörerna) att mottaga alla ansökningar om understöd från personer, som vistas i fattigvårdsdistriktet, i den mån ansökningarna ej skola ingivas till fattigvårdsnämndens expedition, och att utlämna beslutade understöd å bestämda tider; att utfärda medellöshetsintyg och hemortsrättsbevis; att bevaka fattigvårdssamhällets anspråk på gottgörelse hos annat samhälle för fattigvård, som utgivits genom distriktsbyrån och vidtaga härför erforderliga åtgärder, i den mån ärendena ej skola handläggas av ombudsmansexpeditionen; att efter beslut av fattigvårdsnämndens delegerade för understödsärenden eller av fattigvårdsstyrelse uttaga gottgörelse för lämnad fattigvård hos den, som åtnjutit fattigvården eller har försörjningsplikt mot sådan person, i den mån ärendena ej skola handläggas

av ombudsmansexpeditionen; att tillhandagå allmänheten med råd och upplysningar rörande offentlig och enskild hjälpeverksamhet samt att föra distriktsbyråns räkenskaper.

Ansökning om fattigvård eller annat understöd ingives till distriktsbyrån i det fattigvårdsdistrikt, där sökanden vistas; mottagning varje helgfri dag å tid, som bestämmes av fattigvårdsnämnden (jfr dock nedan). Utredning av understödsfrågor verkställas av särskilda tjänstemän, assistenter, samt delvis även av diakonissor och fattigvårdssystrar.

För mottagande av ansökningar om arbete eller understöd å arbetsföra personer, som äro ofrivilligt arbetslösa, gäller en provisorisk ordning fr. o. m. den 1 mars 1933 (se sid. 192, arbetslöshetsbyråer).

Författningar. Stadens indelning i fattigvårdsdistrikt, fastställd av fattigvårdsnämnden 7 juni 1932 med ändr. 17 mars 1936. Instruktion för föreståndarna (inspektörerna) för fattigvårdens distriktsbyråer, fastställd av fattigvårdsnämnden 12 juli 1932. Instruktion för förste assistenter, fastställd av fattigvårdsnämnden 18 okt. 1932. (Beträffande författningar i övrigt angående fattigvården hänvisas till sid. 181.)

Stat år 1938 (inberäknat fattigvårdsnämndens expedition; se ovan). Utgifter: 10,522,572 kr. (därav till understöd 8,400,000 kr.); inkomster: 40,035 kr.

Arvöningar m. m. Diakonissor: fattigvårdsstyrelse erlägger årligen till diakonissanstalten för varje diakonissa 1,000 kr. samt utbetalar till diakonissan 1,280 kr. i kostpenningar jämte rörligt tillägg härå, varjämte hon åtnjuter möblerad bostad och bränsle samt fri skatt.

Distrikt I

(omfattande Brännkyrka och Enskede församlingar).

Brännkyrka församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Engzelius, f. Hansson, Ester K., fru; **Lindquist**, C. G. A., aktuarie; **Lindskog**, H. J., kyrkoherde, vice ordf.; **Nyström**, K. V. E., instrumentmakare; **Wallin**, J. A., f. d. distriktsuppbördsman, ordf.; **Widegren**, f. Olverson, Olga J. B., fru, stadsfullm.; **Wikström**, C. F., skomakeriärdare.

Suppleanter: **Ferb**, K. P. E., köpman; **Lindblad**, f. Johansson, Elsa V., fru; **Svensson**, Hj. A., spårvägsman; **Öhlander**, H. A. G., klockare.

Diakonissor.

Nylander, Anna V. (bostadstel. Stuvsta 311); **Söderholm**, Elsa K. (bostadstel. Liljeholmen

1 80); mottagning: alla vardagar 9—11, församlingshuset, Liljeholmen, Stockholm 9; t. Liljeholmen 1 28.

Enskede församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Edman, E. A., f. d. överlärare; **Eriksson**, E. G. F., stereotypör; **Johansson**, K. W., reparatör, ordf.; **Lindqvist**, G. R., redaktör, stadsfullm., vice ordf.; **Lysander**, M. L. (Mia), folkskollärarinna; **Månsson**, f. Hjorth, Hanna K., fru; **Setréus**, I. M., kontorist.

Suppleanter: **Gau**, H. A., förman; **Horn**, Stina U. M., föreståndarinna; **Karling**, f. Andersson, Ida H., fru; **Lundström**, A. E., snickare.

Fattigvårdssystem (7).

Breden, Ingeborg Ch. (bostadstel. 49 09 40); mottagning: alla vardagar 9—11, Kyrkogårdsvägen 43, Enskede 1; t. 49 29 70.

Distriktsbyrå (I).

Församlingshuset, Liljeholmen, Stockholm 9; t. Liljeholmen 1 27 och 4 00; expeditionstid: 9—11.

Filialbyrå: Kyrkogårdsvägen 43, Enskede 1; t. 49 08 58.

E. o. inspektör (1 kl.) (XIX).

Sandberg, E. T. G.; mottagningstid: 9—11; t. Liljeholmen 51.

Kammarsskrivare (15).

Wagner, K., *tf.*; t. Liljeholmen 4 00.

Förste assistent (14).

Östlund, N. E.; t. 49 08 58.

E. o. förste assistent (XIV).

Dahlgren, f. Huss, Margit; t. Liljeholmen 1 27.

Assistenter (1 kl.) (12).

Edin, G. M. V.; **Ekberg**, R. S.; **Westermarck**, f. Wolf, Gurli O. E.; t. Liljeholmen 1 26 och 1 29.

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Jonsson, E. O.; **Müller**, f. Nilsson, Karna G.; t. 49 29 70; **Dahlin**, S. T. S., *tf.*; t. Liljeholmen 1 26 och 1 29.

En kontorsskrivare (9), två första kontorsbiträden (7), ett kontorsbiträde (5), ett e. o. kontorsbiträde (V), två vaktmästare.

Distrikt II

(omfattande Högalids församling).

Högalids församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Axi, S. G. E., fängelsedirektör, stadsfullm., vice ordf.; **Claësson**, E. L., tjänsteman, ordf.; **Ek**, K. M., typograf, kassaförvaltare för styrelsens fonder; **Harling**, Anna H. M., f. d. bankkassör; **Johansson**, B. E., ombudsman; **Palm**, f. Eriksson, E. Wilhelmina, fru; **Rönnell**, E., f. d. folkskollärare.

Suppleanter: **Blomström**, K. G. C., assistent; **Carlberg**, O. Ch., stationskrivare; **Lövgren**, f. Eriksson, Hulda T., fru.

Diakonissor.

Bernewitz, Märta C. M. (bostadstel. 41 89 80); **Claësson**, Ruth D. C. (bostadstel. 41 89 85); mottagning: alla vardagar 9—10, Hornsgatan 110, Sö.; t. 43 01 00.

Distriktsbyrå (II).

Hornsgatan 110, Sö.; t. 40 13 82; expeditionstid: 9—11.

Inspektör (1 kl.) (19).

Helin, M. S., tjf. (se sid. 206). *tf.* **Jacobsson**, C. M.; mottagningstid: 9—11; t. 40 14 06.

Kammarsskrivare (15).

Dahlgren, T. E.; t. 40 14 54.

Förste assistent (14).

Lindell, K. G. A.; t. 40 13 82.

Assistenter (1 kl.) (12).

Hellquist, N. E. F.; **Blücher**, H. K.; t. 40 73 80; **Svensson**, K. G., *tf.*; t. 40 50 80.

E. o. assistent (1 kl.) (XII).

Thunblad, Lydia S. E.; t. 40 50 80.

En kontorsskrivare (9), ett första kontorsbiträde (7), ett e. o. kontorsbiträde (V), ett e. o. skrivbiträde (IV), en ordningsvakt.

FvN

Distrikt II A

(omfattande Maria församling).

Maria församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Anderberg, G. H. A., tjänstesekreterare, ordf.;
Karling, K. G., typograf, kassaförvaltare
för styrelsens fonder; Kulin, H. V.,
chaufför, vice ordf.; Masreliez, Anna M. E.,
fröken; Nordgren, f. Johansson, Anna V., fru.
Suppleanter: Bjelkerud, G. F., vaktmästare;
Johansson, f. Sjöberg, Emilia K., fru; Sunne,
C. N., tf. sysselman.

Diakonissa.

Nilsson, Selma G. (bostadstel. 40 77 32); mot-
tagning: alla vardagar 9—10, Blecktornsgränd
12, n. b, Sö.; t. 40 47 27.

Distriktsbyrå (II a).

Hornsgatan 52, 1 tr., för hjälpsökande
Blecktornsgränd 12, n. b., Sö.; t. 40 47 28;
expeditionstid: 9—11.

Inspektör (1 kl.) (19).

Holmberg, F. N. G. R.; mottagningstid: 9—11;
t. 40 47 49.

Kammarsskrivare (15).

Rick, F. G. V., tf.; t. 40 47 53.

Förste assistent (14).

Mellin, F. R. E.; t. 40 47 28.

Assistenter (1 kl.) (12).

Blanck, A.; t. 40 47 04; Larsson, C. H., tf.; t.
40 47 07.

E. o. assistent (1 kl.) (XII).

Garde, f. Karlson, S. Margit; t. 40 47 07.

Extra assistent (4,524 kr.).

Peterson, A. Ch. W.; t. 40 47 04.

En kontorsskrivare (9), ett första kon-
torsbiträde (7), ett e. o. kontorsbiträde (V),
en ordningsvakt.

Distrikt III

(omfattande södra delen av Katarina församling).

Södra Katarina församlings fattig-
vårdsstyrelse.

Ledamöter.

Brolin, T. E., kassadirektör; Carlsson, H. T.,
slöjd lärare, ordf.; Garsten, f. Hesselius, Mar-

git B., fru; Lindberg, W. D., konditor; Qvist,
J. K., arbetare, vice ordf.; Svensson, Anna
V., tf. e. o. förste biblioteksassistent; Zetter-
berg, G. R. H., e. o. assistent, kassaförval-
tare för styrelsens fonder.

Suppleanter: Delbanc, O. S., disponent; Jo-
hansson, G. E., kommunalarbetare; Nilsson,
J. A., lagerarbetare.

Diakonissor.

Wallstén, Beda M. (bostadstel. 41 38 51); Carl-
stedt, G. Valborg K. (bostadstel. 40 04 49);
mottagning: alla vardagar 9—11, Allhelgona-
gatan 14, Sö.; t. 40 62 77.

Distriktsbyrå (III).

Allhelgongatan 14 eller Götgatan 94, Sö.;
t. 41 38 13; expeditionstid: 9—11.

E. o. inspektör (1 kl.) (XIX).

Larsson, J. L.; mottagningstid: 9—11; t.
40 08 32.

Kammarsskrivare (15).

Grünberger, S.; t. 40 84 48.

Förste assistent (14).

Blanck, A. V.; t. 41 38 13.

Assistenter (1 kl.) (12).

Sandström, H. S.; Clarholm, A. V.; Söderström,
K. H.; t. 40 64 27, 40 65 57.

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Lindqvist, E. V. H.; Wennerborg, O. H. I.;
Berg, K. G. E.; t. 40 64 27, 40 65 57.

En kontorsskrivare (9), ett första kon-
torsbiträde (7), två kontorsbiträden (5), en
ordningsvakt.

Distrikt IV

(omfattande norra delen av Katarina församling
och Sofia församling).

Norra Katarina församlings fattig-
vårdsstyrelse.

Ledamöter.

Jonsson, F. W. K., förman, ordf.; Lund, K.
(Stina), fröken, vice ordf.; Wallman, F. E.
G., montör; Wikland, f. Roosvall, Dagmar M.
V., fru; Öhman, K. R., instrumentmakare,
kassaförvaltare för styrelsens fonder.
Suppleanter: Gyllenius, J. P., guldsmidsar-
betare; Johansson, f. Jansson, Signe O., fru;
Johnselius, A., e. o. parkinspektör.

Sofia församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Agvald, R. V., överlärare; Collini, f. Wernström,
Karin I. A., fru; Eriksson, O. H., statistikförare,

vice ordf.; **Johansson**, A. J., elektriker; **Johansson**, K. V., filare, ordf.; **Karlöf**, E. A., sekreterare, kassaförvaltare för styrelsens fonder; **Stjärnström**, f. Pettersson, Sara E., fru.

Suppleanter: **Andersson**, Margit R. Ch., fröken; **Rosell**, S. H., banktjänsteman; **Westerström**, J. E. E., yrkeslärare.

Diakonissor.

Persson, Sally M. (bostadstel. 40 00 65); **Dunér**, Astrid E. (bostadstel. 41 59 42); mottagning: alla vardagar 9—11, Erstagatan 32, Sö.; t. 40 10 65.

Distriktsbyrå (IV).

Erstagatan 32—34, Sö.; t. 40 10 57; expeditionstid: 9—11.

Inspektör (1 kl.) (19).

Berg, E. A. G.; mottagningstid: 9—11; t. 40 10 12.

Kammarsskrivare (15).

Öhnell, G. H., tf.; t. 40 10 47.

Förste assistent (14).

Lindblom, S. Hj.; t. 40 10 57.

Assistenter (1 kl.) (12).

Andersson, N. G.; **Malmberg**, S. F. J.; t. 40 10 19, 40 10 50.

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Florin, f. Fredriksson, Birgit E.; **Westlund**, f. Lindqvist, D. A. Margareta, tf.; t. 40 10 19, 40 10 50.

En kontorsskrivare (9), ett första kontorsbiträde (7), två e. o. kontorsbiträden (V), en ordningsvakt.

Distrikt V

(omfattande S:t Görans och Bromma församlingar).

S:t Görans församlings fattigvårdsstyrelse.¹⁾

Ledamöter.

Allard, O. E., ingenjör, vice ordf. och kassaförvaltare för styrelsens fonder; **Creutz**, L., frih., köpman; **Edberg**, f. Janson, W. (Mimmi), fru; **Eén**, O. B. L., föreståndare, ordf.; **Elmgren**, A. H., kanslist; **Ohlsson**, S. E., nattvakt; **Wallén**, A. M. V. (Alli), fröken.

Suppleanter: **Dolk**, N. W. Z., kamrerare; **Nilsson**, O., ingenjör; **Sjöstrand**, G. E., typograf.

¹⁾ S:t Görans församlings fattigvårdsstyrelsens område omfattar även Stora och Lilla Essingen.

Diakonissor.

Nilson, Ester A. K. (bostadstel. 53 18 47); **Wallengren**, Anny (bostadstel. 53 42 15); mottagning: alla vardagar 9—11, Ernst Ahlgrens Väg 1, K.; t. 53 75 70.

Bromma församlings fattigvårdsstyrelse.¹⁾

Ledamöter.

Andersson, K. A., grundläggare, ordf.; **Carström**, A. E., spårvägsman, stadsfullm.; **Dorff**, f. Larsson, Elna W., fru, vice ordf.; **Johanson**, f. Johansson, Olga A. R., fru; **Twengström**, A. J., förste aktuarie; **Wickman**, f. Johanson, Laura K., fru, kassaförvaltare för styrelsens fonder; **Wirstrom**, C. G. A., kassör.

Suppleanter: **Elbe**, A. M., typograf; **Eriksson**, E. S., metallarbetare; **Holmgren**, K. G. V., fabrikör.

Fattigvårdssystrar (7)

(gemensamma för hälsovårds- och fattigvårdsnämnderna).

Nord, A. M. (Greta) (östra distr.) (bostadstel. 25 15 94); mottagning: alla vardagar 9—11, Lövåsvägen 21, Ulvsunda; t. 25 66 40.

Persson, Hilma P. (västra distr.) (bostads- och tjänstetel. 28 30 42); mottagning: alla vardagar 9—11, församlingshuset, Bällsta villastad, Sundbyberg.

Distriktsbyrå (V).

Ernst Ahlgrens Väg 1, K.; t. 53 75 74, 53 75 75; expeditionstid: 9—11.

Filialbyrå: Lövåsvägen 21, Ulvsunda; t. 25 61 58; expeditionstid: 9—11.

Inspektör (1 kl.) (19).

Lovén, N. W.; mottagningstid: 9—11; t. 50 47 60.

Kammarsskrivare (15).

Sundberg, E. D.; t. 53 75 75.

Förste assistent (14).

Hansson, H. A. S.; t. 53 75 74.

E. o. förste assistent (XIV).

Mathson, A. I. M.; t. 25 61 58.

Assistenter (1 kl.) (12).

Eriksson, S.; t. 53 75 75; **Svensson**, A. I.; t. 53 75 72; **Hedberg**, E. A.; t. 53 75 72.

¹⁾ Se not å vidstående spalt.

FVN

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Rahm, A. E. M.; t. 53 75 71; **Ljungdahl-Morin**, Irma E., fru; t. 25 16 09; **Billing**, K. M.; t. 25 16 09; **Åmark**, F. R.; t. 53 75 71.

En *kontorsskrivare* (9), två *första kontorsbiträden* (7), två *e. o. kontorsbiträden* (V), en *ordningsvakt*, en *vaktmästare*.

Distrikt VI

(omfattande Gustav Vasa, Matteus och Adolf Fredriks församlingar).

Gustav Vasa församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Bjurström, O. V., linjeförman, kassaförvaltare för styrelsens fonder; **Hallström**, K. I. F., tjänsteman, ordf.; **Holmberg**, Agnes V., fröken; **Hybbinette**, N. F., förste ingenjör, vice ordf.; **Magnusson**, f. Eriksson, Elin, fru.

Suppleanter: **Borgström**, F. R., målarmästare; **Lundfors**, Hj., posttjänsteman; **Ohlsson**, f. Augustdotter, Elin C., fru.

Diakonissa.

Olson, J. (Nanna) (bostadstel. 30 96 39); mottagning: alla vardagar 9—10, Surbrunnsgatan 61, Va.; t. 32 53 92.

Matteus församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Boström, Clara G., fröken, vice ordf.; **Danielsson**, f. Ahlstrand, H. M. (Stina), fru, kassaförvaltare för styrelsens fonder; **Eriksson**, E. G., pianoarbetare; **Holmblad**, R. A., direktör; **Karlén**, f. Ullman, Anna M. L., fru; **Lindholm**, C. E., förste kontrollör; **Söderholm**, A. H., järnvägstjänsteman, ordf.

Suppleanter: **Borg**, C. H., svarvare; **Fries**, N. O. E., järnvägstjänsteman; **Karlsson**, f. Sundberg, Elsa J., fru.

Diakonissor.

Djurson, E. L. (Lisa) (bostadstel. 33 46 36); **Larsson**, A. K. (Amy) (bostadstel. 33 75 58); mottagning: alla vardagar 9—10, Birkagatan 30, Va.; t. 33 55 11.

Adolf Fredriks församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Carlson, C. G., fabrikör, vice ordf. och kassaförvaltare för styrelsens fonder; **Ing-**

manson, E. A., järnvägstjänsteman; **Törnqvist**, f. Karlsson, Gerda T., fru; **Wallén**, O. A., spårvägsman; **Åhrberg**, F. A. L., typograf, ordf. *Suppleanter:* **Eriksson**, D. P. N., förtroendemän; **Hjelm**, C. A., järnvägstjänsteman; **Lagergren**, Maria S. V., fröken.

Diakonissa.

Forsberg, Anna M. (bostadstel. 10 88 38); mottagning: alla vardagar 9—10, Kammakargatan 13, C.; t. 10 42 37.

Distriktsbyrå (VI).

Surbrunnsgatan 61, Va.; t. 32 48 03, 32 48 57; expeditionstid: 9—11.

Inspektör (1 kl.) (19).

Thurberg, G. O.; mottagningstid: 9—11; t. 32 48 05.

Kammarsskrivare (15).

Werndahl, G. W.; t. 32 48 33.

E. o. förste assistent (XIV).

Eklund, f. von Bahr, Sigrid G. E.; t. 32 48 57.

Assistenter (1 kl.) (12).

Andersson, K. J. G.; t. 32 48 37; **Bölling**, J. G.; t. 32 48 03; **Morin**, C.-A.; t. 32 48 03; **Lindström**, J. F.; t. 31 47 84; **Fransson**, Annie L. G.; t. 32 48 37.

Extra assistent (4,872 kr.).

Saloman, A. C. J.; t. 31 47 84.

En *kontorsskrivare* (9), ett *första kontorsbiträde* (7), ett *kontorsbiträde* (5), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), en *ordningsvakt*.

Distrikt VII

(omfattande Kungsholms, Klara och Storkyrkans församlingar).

Kungsholms församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Bengtberg, M. Adèle, bokbinderiarbeterska; **Bergh**, J. T. A., läroverksadjunkt, kassaförvaltare för styrelsens fonder; **Hellström**, f. Lind, E. A. Ingrid, fru, vice kassaförvaltare för styrelsens fonder; **Holm**, J. A., vaktmästare, vice ordf.; **Karlsson**, A. F., järnarbetare, ordf.

Suppleanter: **Ekman**, f. Backlund, Alba, fru; **Söderlund**, C. H., järnarbetare; **Qvarfordt**, f. Svensson, Hedvig A. K., fru.

Diakonissa.

Björklund, Ida S. (bostadstel. 50 01 22); mottagning: alla vardagar 9—10, Bergsgatan 3, n. b., K.; t. 50 00 41.

Klara församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Erikson, K. M., vaktmästare, kassaförvaltare för styrelsens fonder; **Martin**, L. G. M., advokat, ordf.; **Rung**, K. A. R., mälklare; **Stark**, f. Dahlgvist, A. Anna L., fru; **Stark**, V. M. A., maskinist, vice ordf.

Suppleanter: **Hintze**, P. R., typograf; **Waldt**, J. A., advokat; **Westerdahl**, E. A., direktör.

Diakonissa.

Ralf, Hanna F. (bostadstel. 21 38 43); mottagning: alla vardagar 9—10, Vattugatan 9, 1 tr. ö. g., C.; t. 11 31 64.

Storkyrkoförsamlingens fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Eklund, J. O., specerihandlare, kassaförvaltare för styrelsens fonder; **Johansson**, G. A., hamnarbetare; **Olsson**, A. E., hamnarbetare; **Winberg**, K. A., expeditionsvakt, ordf.; **Wirström**, K. O. F., konditor, vice ordf.

Suppleanter: **Nyselius**, f. Ågren, D. E. (Betty), fru; **Thurnell**, f. Jansson, Agda M. V., fru; **Winblad**, E. H., handlande.

Diakonissa.

Ralf, Hanna F. (gemensam med Klara församlings fattigvårdsstyrelse; ang. mottagningstid se ovan).

Distriktsbyrå (VII).

*Vattugatan 9, C.; t. 20 25 05; expediti-
onstid: 9—11.*

Inspektör (1 kl.) (19).

Claësson, P. J.; mottagningstid: 9—11; t. 20 23 30.

Kammarsskrivare (15).

Söderlindh, C. A. F.; t. 20 25 40.

Förste assistent (14).

Linné, R. Maria A.; t. 20 25 05.

Assistent (1 kl.) (12).

Blom, Y. N. L.; t. 20 23 25.

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Notini, T. E.; **Collander**, B. A. R.; **Johansson**, G. J. H.; **Tegell**, F. V.; t. 20 23 25, 20 24 50.

En *kontorsskrivare* (9), ett *första kontorsbiträde* (7), ett *kontorsbiträde* (5), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), en *vaktmästare*.

Distrikt VIII

(omfattande Jakobs, Johannes, Engelbrekts, Hedvig Eleonora och Oscars församlingar).

Jakobs och Johannes församlingars
fattigvårdsstyrelse.*Ledamöter.*

Kleman, f. Pettersson, Dagny A. L., fru, kassaförvaltare för styrelsens fonder; **Kock**, f. Wiik, Elsa M., fru; **Lundkvist**, F., järnsvarvare, ordf.; **Nilsson**, A. H. E., reparatör, vice ordf.; **Tjulander**, Hj. A., spårvägsman.

Suppleanter: **Eriksson**, E. J. G., tjänsteman; **Eriksson**, f. Pehrson, Ragnhild E., fru; **Mattsson**, A. E., timmerman.

Fattigvårdssystem (7).

Nilsson, Alma M. (bostadstel. 30 22 57); mottagning: alla vardagar 9—10, Brunnsgatan 18, C.; t. 10 27 29.

Engelbrekts församlings
fattigvårdsstyrelse.*Ledamöter.*

Eriksson, E., reseffektmakare, vice ordf.; **Furstenberg**, f. Jacobsson, Mary B., fru, kassaförvaltare för styrelsens fonder; **Johansson**, f. Nilsson, J. V. E. (Thora), fru; **Kyhlberg**, G., komminister; **Lundh**, E. V. R., ombudsman; **Nyberg**, C. J. F., montör; **Åkerman**, G. A., kansliråd, ordf.

Suppleanter: **Hed**, K. A., grovarbetare; **Jacobsson**, Signe F., fröken; **Wettergren**, G. A., eldare.

Diakonissa.

Ahlin, Elly P. (bostadstel. 20 07 43); mottagning: alla vardagar 9—10, Brahegatan 41, Ö.; t. 62 03 40.

Hedvig Eleonora församlings
fattigvårdsstyrelse.*Ledamöter.*

Anderson, C. H., boktryckare; **Bergendahl**, A., f. d. kontorschef, ordf. och kassaförvaltare för styrelsens fonder; **Carlberg**,

FVN

Hilda A., fröken; Carlstedt, P., fabrikör, vice ordf.; Hedman, C. E., möbelsnickare.

Suppleanter: Adamsson, f. Kuschel, Hedvig O., fru; Erdmann, f. Malm, E. K. G. (Ger- tie), fru; Sundholm, K. L., förste postiljon.

Diakonissa.

Jonasson, Anna E. K. (bostadstel. 60 04 75); mot- tagning: alla vardagar 9—10, Brahegatan 41, Ö.; t. 62 03 40.

Oscars församlings fattigvårds- styrelse.

Ledamöter.

Andersson, A. F., skomakare, vice ordf.; An- dersson, E. A. B., rustmästare; Gezelius, A., apotekare; Ohlsson, A. O., förste kontorist; Wedberg, Ebba Ch., fröken, ordf. och kassa- förvaltare för styrelsens fonder.

Suppleanter: Larsson, A. W., lagerarbetare; Willborg, Ingrid, fröken; Möller, f. Rietz, Ingegerd, fru.

Diakonissa.

Ahlstedt, Anna E. (bostadstel. 62 07 24); mottag- ning: alla vardagar 9—10, Banérgatan 23, Ö.; t. 61 30 25.

Distriktsbyrå (VIII).

Brahegatan 41, Ö.; t. 60 71 42, 62 03 45; expeditionstid: 9—11.

Inspektör (1 kl.) (19).

Fredriksson, K. G. A.; mottagningstid 9—11; t. 60 71 26.

Kammarsskrivare (15).

Gummesson, G. A.; t. 60 70 72.

Förste assistent (14).

Norén, A. S.; t. 60 71 42.

Assistenten (1 kl.) (12).

Blomqvist, E. R. V.; t. 60 71 28; Carlweitz, J. R. T., tjl. (se sid. 248).

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Egnér, Ellen I.; Adolfsson, K. G. G.; Weiden- hielm, E. G. R.; Zederroth, S. V., tf.; t. 60 71 32.

En kontorsskrivare (9), ett första kon- torsbiträde (7), ett e. o. kontorsbiträde (V), ett extra kontorsbiträde (2,832 kr.).

Fattigvårdsnämndens och arbetslös- hetskommitténs gemensamma hjälpor- ganisation för arbetslösa.

Med anledning av den omkring årsskiftet 1932/1933 starkt ökade omfattningen av under- stödsverksamheten, i synnerhet i fråga om ar- betslösa, framlade den av stadskollegiet tillsatta kommittén för utredning av understödsfrågor (se sid. 336) ett förslag till omorganisation av stadens hjälpverksamhet för arbetslösa, som godkändes av stadsfullmäktige den 23 jan. 1933 och som, efter fastställelse av nödig reglements- ändring av överståthållarämbetet, trädde i kraft den 1 mars 1933 för att gälla tills vidare till den 1 juli 1934. Enligt beslut den 18 juni 1934 har giltighetstiden utsträckt tills vidare även för tiden efter den 1 juli 1934. Organisationen inne- bär i huvudsak, att samtliga fattigvårdsstyrel- ser och hittillsvarande distriktsbyråer äro be- friade från det i reglementet för fattigvården i Stockholms stad innefattade åliggande att mot- taga och bereda ansökningar om fattigvård eller annat understöd åt arbetslösa personer, som äro ofrivilligt arbetslösa (jfr nedan). Sådana ansök- ningar skola i stället mottagas å särskilda för bland annat detta ändamål inrättade s. k. arbets- löshetsbyråer och därifrån omedelbart vidareän- das till en central expedition. Arbetslöshets- byråerna, understödsavdelningen samt register- och utredningsavdelningen äro gemensamma för fattigvårdsnämnden och arbetslöshetskommittén.

För den händelse det genom ansökningens be- redning visats, att sökanden är arbetsför och ofrivilligt arbetslös, tillkommer det arbetslöshets- kommittén att fatta beslut angående understöd m. m. enligt gällande kungörelse angående stats- bidrag till arbetslöshetshjälp eller, därest så- dan hjälp ej kan beviljas, fattigvårdsnämndens delegerade för understödsärenden att omedel- bart, utan att yttrande inhämtats av veder- börande fattigvårdsstyrelse, fatta beslut enligt gällande författningar angående fattigvård eller annat understöd.

För den händelse det visats, att sökanden är oförmögen till arbete eller icke ofrivilligt ar- betslös, skall ansökningen snarast möjligt över- lämnas till fattigvårdsnämndens vederbörande distriktsbyrå för beredning och beslut i den ord- ning reglementet för fattigvården föreskriver.

Författningar m. m. Reglemente för fattigvården i Stockholm, antaget av SF 14 sept. 1931 och fastställt av ÖA 28 nov. 1931, med provisoriskt tillägg, antaget av SF 23 jan. 1933 och fastställt av ÖA 9 febr. 1933 samt förlängt genom SF:s beslut 18 juni 1934, som fastställdes av ÖA 14 juli 1934. ÖA:s be- slut 13 febr. 1933 och 9 aug. 1934 ang. sär- skild ordning för mottagande och beredande av ansökningar om fattigvård och annat understöd åt arbetslösa. K. kung. 30 juni 1934 ang. stat-

lig och statsunderstödd hjälpverksamhet vid arbetslöshet, med ändr. Av statens arbetslöshetskommission meddelade råd och anvisningar rörande hjälpverksamheten för arbetslösa.

Expedition.

Munkbrogatan 2, St.; t. 23 42 60; expeditionstid: 9—15.

Expeditionen står under omedelbar ledning av direktören hos arbetslöshetskommittén. Expeditionen är uppdelad på arbetslöshetsbyråernas centralexpedition, understödsavdelningen samt register- och utredningsavdelningen. Såsom kameralavdelning fungerar arbetslöshetskommitténs motsvarande avdelning.

Direktör.

Helin, M. S.

Beträffande expedition, arbetslöshetsbyråer och personal hänvisas till sid. 206.

Stockholms stads fattigvårdsanstalter.

Enligt av stadsfullmäktige godkända grunder för den fattigvårdsnämnden underställda anstaltsvärden för vuxna bör anstalternas klientel fördelas på så sätt att medellösa, orkeslösa åldringar sammanföras å ålderdomshem, medellösa personer med någon arbetsförmåga å försörjningshem och medellösa, som äro i behov av mera varaktig sjukvård, å vårdhem. För bl. a. medellösa personer, som sakna bostad, finnas asylor för husvilla. I ett vårdhem (Stureby) har inrättats en vårdavdelning, vilken godkänts såsom hem för kroniskt sjuka. För omhändertagande av försämliga försörjningspliktiga har nämnden tenne arbetshem att tillgå. Till stadens fattigvårdsanstalter höra även sinnesslöanstalten Åkeshov samt Lamms hem för behöfvande blinda, vilka stå under särskilda styrelser.

Fattigvårdsdirektören är chef för fattigvårdsanstalterna med biträde av intendenten.

Upphandlingen av förnödenheter för anstalternas räkning ankommer på särskilda delegerade för upphandlingsärenden, vilka årligen utses av fattigvårdsnämnden till ett antal av minst tre och högst fem ledamöter jämte två eller tre suppleanter. Ärenden beredas och föredragas inför upphandlingsdelegerade av intendenten, som även är delegerades sekreterare.

Ansökningar om inträde å fattigvårdsnämndens anstalter skola behandlas av delegerade för understödsärenden (se sid. 182).

Reglementen m. m. Reglemente för Stockholms stads fattigvårdsanstalter, fastställt av fattigvårdsnämnden 22 nov. 1932. Instruktion för Stockholms stads fattigvårdsnämnds anstaltsde-

legerade, fastställt av fattigvårdsnämnden 22 nov. 1932. K. kung. 27 juni 1927 ang. statsbidrag till uppförande eller inrättande av hem för kroniskt sjuka, med ändr. K. kung. 27 juni 1927 ang. statsbidrag till driftkostnaderna vid hem för kroniskt sjuka. Reglemente för de vid Stockholms stads fattigvårdsanstalter anställda befattningshavare, vilkas löneförhållanden regleras genom kollektivavtal, fastställt av fattigvårdsnämnden 26 nov. 1935 och 5 maj 1936. Kollektivavtal och specialbestämmelser ang. löneförhållanden för sköterske- och baderskebiträden, arbets-, köks-, tvätt- och städskörspersonal vid fattigvårdsanstalterna, gällande från 1 jan. 1936

Anstaltsdelegerade.

Anstaltsdelegerade hava till huvudsaklig uppgift att med uppmärksamhet följa förvaltningen av de anstalter, som sortera direkt under fattigvårdsnämnden.

Hermansson, K. T. E., vaktmästare, stadsfullm.; **Karlson, G.** Henning, direktör, vice ordf.; **Ljungberg, I.**, e. o. vice vörd, ordf.

Suppleanter: **Ahlén, S.**, kommunalarbetare, stadsfullm.; **Reuterskiöld, C. B.**, frih., major, stadsfullm.

Delegerade för upphandlingsärenden.

Anderson, Knut Hj., tjänsteman, stadsfullm., ordf.; **Ljungberg, I.**, e. o. vice vörd; **Paues, E. W.**, direktör, stadsfullm., vice ordf.

Suppleanter: **Hermansson, K. T. E.**, vaktmästare, stadsfullm.; **Karlson, G.** Henning, direktör.

Stockholms stads ålderdomshem.

Ålderdomshemmen hava till ändamål att till vård och underhåll emottaga sådana till Stockholms kommun hörande nödställda, som i följd av hög ålder, bräcklighet eller annan fortfarande anledning äro i behov av ständigt hjälp och genom hedrande vandel gjort sig förtjänta att intagas å sådant hem. Intagning å hemmen sker efter remiss från fattigvårdsnämndens delegerade för beviljande av understöd.

Fattigvårdsnämnden antager för hemmen sysselmän samt andra erforderliga biträden utom i vad avser den avtalsenligt avlönade personalen, vilken antages av fattigvårdsdirektören.

Sabbatsbergs ålderdomshem.

Torsgatan 32, Va. (postgirokonto nr 100031); t. 33 56 06, 33 84 46; expeditionstid: 9—16 (lördagar 9—14).

Sabbatsbergs ålderdomshem har f. n. 615 platser, därav 355 avsedda för män och 260 för kvinnor.

FvN

Å staten för Sabbatsbergs ålderdomshem har jämväl uppförts ålderdomshemmet i Bromma (se nedan).

Stat år 1938 (för Sabbatsbergs ålderdomshem jämte ålderdomshemmet i Bromma). Utgifter: 816,377 kr.; inkomster: 77,135 kr.

Syssloman (2 kl.) (20).

Valdén, G. F.; träffas säkrast måndagar, onsdagar och lördagar 9,30—11.

Kontorsassistent (13).

Lindberg, K. G.

Ett första kontorsbiträde (7).

Predikant (2,280 kr.).

Lund, B. A., utn. komminister i Gustav Vasa förs.

En organist och försångare (570 kr.).

Läkare (4,560 kr.).

Erlandsson, S. G. G.

En maskinist (3 kl.) (12), en förråds-
mästare (3 kl.) (9), två vaktmästare (1
kl.) (8), två eldare (6), en e. o. portvakt (2
kl.) (11), en e. o. hantverkare (VII), två sjuk-
vårdsförestånderskor (7), en köksförestän-
derska (2 kl.) (8), två biträdande sjuk-
vårdsförestånderskor (4), två biträdande
köksförestånderskor (2 kl.) (6), tjugo sju
vårdarinnor (2 kl.) (3), elva e. o. vårdar-
innor (2 kl.) (III), en baderska (3), tre
extra sjuksköterskor (2,712—2,664 kr.), en
extra vårdarinna (2,028 kr.). — Två eldare
(2 c), en kokerska (1 c), två första biträ-
den (1 b), ett matsalsbiträde (1 b), sju köks-
biträden (1 a), fyra städerskor (1 a).

Ålderdomshemmet i Bromma.

Nära Bromma kyrka (postadress: Ång-
by); t. Bromma kyrka 59.

Hemmet har 37 platser, därav 21 för män
och 16 för kvinnor.

Syssloman.

Se ovan under Sabbatsbergs ålderdomshem.

En predikant (240 kr.).

Föreståndarinna (2 kl.) (7).

Törn, Adèle I. E.

En kokerska (1 c), ett första biträde (1 b),
ett arbetsbiträde (1 a).

Gammelbyns ålderdomshem.

Postadress: Stureby (postgirokonto nr
55406); t. 49 25 00 (växel); expeditionstid:
å sysslomanskontoret 9—15 (lördagar
9—12).

Hemmet är anordnat enligt s. k. kolonisystem,
d. v. s. med ett antal friliggande byggnader,

grupperade omkring en ekonomibyggnad med
kök, matsalar, en mindre sjukavdelning m. m.
Första utbyggnaden omfattar, förutom ekonomi-
byggnad, 9 ålderdomshemsbyggnader. I varje
byggnad, som består av två våningar, äro in-
redda cirka 15 rum, avsedda för en eller två
personer. Därjämte finnas i varje byggnad dag-
rum, kaffekök och badrum. Då hemmets syfte
är att bereda ett verkligt hem för friska åld-
ringar, har man här frångått systemet med
stora salar. Förvaltningen är gemensam med
vårdhemmet Stureby.

Hemmet har plats för 260 åldringar.

Stat år 1938. Utgifter: 246,990 kr.; in-
komster: 23,314 kr.

Syssloman.

Larsson, E. H. (se även under vårdhemmet
Stureby); träffas å vårdhemmet Stureby (kon-
toret) vardagar säkrast 9—11.

Predikant

Åhman, E. Hj., pastorsadjunkt i Enskede förs.
(se även under vårdhemmet Stureby).

Läkare.

Grahn, K. E. (se även under vårdhemmet Stureby).

Föreståndarinna (1 kl.) (8).

Horn, Stina U. M.

En vaktmästare (1 kl.) (8), en värmeled-
ningsskötare (7), en biträdande förestån-
darinna (4), sju vårdarinnor (2 kl.) (3), fyra
e. o. vårdarinnor (2 kl.) (III), två extra vår-
darinnor, en portvakt (1,020 kr.). — En el-
dare (2 c), en gårdskar (2 a).

Rosenlunds ålderdomshem.

Skånegatan 1, Sö.; t. 43 04 09, 43 11 06;
expeditionstid: 9—16 (lördagar 9—14).

Rosenlunds ålderdomshem är numera i huvud-
sak inrättat till vårdhem med plats för 516
patienter (därav 290 manliga och 226 kvinnliga).
Antalet ålderdomshemsplatser utgör 292 (150 av-
sedda för män och 142 för kvinnor).

Å samma stat som Rosenlunds ålderdoms-
hem äro jämväl uppförda guldbrölloppshem-
met och ålderdomshemmet i Skarpnäck
(se vidare nedan).

Instruktion. Instruktion för predikanten
14 juni 1888.

Stat år 1938 (för Rosenlunds ålderdoms-
hem jämte guldbrölloppshemmet samt ålderdoms-
hemmet i Skarpnäck). Utgifter: 1,277,272 kr.;
inkomster: 178,100 kr.

Syssloman (2 kl.) (20).

Broman, H. V.; träffas säkrast 9—11.

Kontorsassistent (13).

Billberg, C. H.

Ett första kontorsbiträde (7).

Predikant (2,280 kr.).

Lundberg, P. I., kyrkoadjunkt i Högalids förs.

En organist och försångare (570 kr.).

Läkare (7,380 kr.).

Värnéus, A. G.

En maskinist (2 kl.) (13), en förråds-
mästare (3 kl.) (9), en vaktmästare (1 kl.)
(8), en vaktmästare (7), en hantverkare (7),
tre eldare (6), fyra sjukvårdsförestånders-
kor (7), tre sjuksköterskor (6), två e. o.
sjuksköterskor (VI), en köksförestånderska
(2 kl.) (8), en tvättförestånderska (4), en
biträdande sjukvårdsförestånderska (4),
en biträdande köksförestånderska (2 kl.)
(6), åtta vårdarinnor (2 kl.) (3), elva e. o.
vårdarinnor (2 kl.) (III), två extra sjuk-
sköterskor (2,712—2,664 kr.). — Tre eldare
(2 c), en första kokerska (1 d), fyra koker-
skor (1 c), ett matsalsbiträde (1 b), trettiosju
sköterskebiträden (1 a), två baderskebiträ-
den (1 a), tretton köksbiträden (1 a), tolv
städerskor (1 a), ett tvättbiträde (1 a).

Oscars och Sofias guldbroloppshem
för åldriga makar (»guldbroloppshem-
met»).

Skånegatan 1, Sö.; t. 40 73 09.

Hemmet, som upprättats med anledning av
konung Oscar II:s och drottning Sofias guld-
bröllop, är avsett till beredande av ett hem för
fattiga ålderstigna makar. Det har plats för
80 par åldringar.

Syssloman.

Se ovan under Rosenlunds ålderdomshem.

Läkare.

Se ovan under Rosenlunds ålderdomshem.

En sjukvårdsförestånderska (7), en bi-
trädande sjukvårdsförestånderska (4), en
vårdarinna (2 kl.) (3), två e. o. vårda-
rinnor (2 kl.) (III).

*Ålderdomshemmet i Skarpnäck.**Skarpnäck, Enskede 2; t. 49 20 08.*

Hemmet har 52 platser, varav 40 för män
och 12 för kvinnor.

Syssloman.

Se ovan under Rosenlunds ålderdomshem.

Läkare (570 kr.).

Ericsson, V. A.

E. o. föreståndarinna (2 kl.) (VII). **FVN**

Håkanson, H. Cecilia.

Trå första biträden (1 b), ett köksbi-
tråde (1 a), en städerska (1 a).

Vårdhemmet Högalid.

Maria Ban- och Wollmar Yrkullsgatorna,
Sö. (postgirokonton nr 2439); t. 23 25 70
(växel); expeditionstid: 9—15 (lördagar
samt juni—aug. alla dagar 9—14).

Vårdhemmet Högalid har 1,068 platser för
män, varav 740 å försörjningsavdelningen och
328 å vårdhemsavdelningen.

Å hemmets försörjningsavdelning in-
tagas dels i någon män arbetsföra män, vilka äro
i behov av anstaltsvård, men ej lämpligen böra vår-
das å kommunens andra fattigvårdsanstalter, dels
nödstända, kommunen tillhörande arbetsföra per-
soner, som sakna stadigt hemvist och önska att in-
tagas å vårdhemmet, dels slutligen även välfrej-
dade, avskedade militärer, som tillhört manskapet
vid värvad trupp samt inom kommunen befinnas
vara i behov av fattigvård; dessa utgöra en sär-
skild underavdelning, kallad militäravdel-
ningen.

Å försörjningsavdelningen intagna personer
äro skyldiga att efter sin förmåga förrätta det
arbete inom inrättningen, som av sysslomannen
dem anvisas. Arbetet består huvudsakligast av
vedsågning, utearbeten, bakning, tvätt, mangling,
skomakeri, skrädderi, snickeri m. m. Även till-
redes mat och bakas bröd för de av allmänna
fattigvården bespiseade inom vissa stadens ter-
ritoriella församlingar.

Å hemmets vårdavdelning intagas endast
sådana män, som äro i behov av vård men icke
av sjukhusvård. Vårdhemmets läkare beslutar
i sista hand angående intagning å vårdhems-
avdelningen.

Å vårdhemmet mottagas ej personer, som
på grund av kropps- eller sinnessjukdom kräva
särskild vård och tillsyn, ej heller den, som ej
fyllt 18 år. Intagning sker allenast efter remiss
av fattigvårdsdirektören på fattigvårdsnämndens
delegerades för understödsärenden vägnar.

Under samma förvaltning som vårdhemmet
Högalid står jämväl försörjningshemmet vid Årsta
(se nedan).

Stat år 1938. Utgifter: 1,541,496 kr.;
inkomster: 624,791 kr.

Syssloman (1 kl.) (21).

Silfversparre, C. G. C:son.

Förste kammarsskrivare (17).

Malm, J. A. F.

Läkare (7,380 kr.).

Höglund, G.

FvN

Predikant (1,620 kr.).

Alner, Hj. P., komminister i Högalids förs.

En *organist* och *försångare* (570 kr.).

Kammarsskrivare och kassör (15).

Folkving, A.

Kontorsassistenter (13).

Ahlner, K. G. ¹⁾; **Johansson**, V. E.; **Uddén**, A. E.; **Eklom**, G. E. G.

Ett *kontorsbiträde* (5), ett *e. o. kontorsbiträde* (V).

Maskinist (1 kl.) (14)

(för verkmästargöromål 690 kr.).

Petersson, K. I.

En *biträdande maskinist* (1 kl.) (12), två *biträdande maskinister* (2 kl.) (11), fem *arbetsföreståndare* (11), en *arbetsförman* (9), tolv *vaktmästare* (1 kl.) (8), tre *automobilförare* (7), en *extra biträdande bagarmästare* (3,444 kr.), en *extra hantverkare* (2,988 kr.), en *barberare* (2,880 kr.), en *köksförestånderska* (2 kl.) (8), en *sjukvårdsförestånderska* (7), fyra *sjuksköterskor* (6), två *e. o. sjuksköterskor* (VI), en *extra sjuksköterska* (2,664 kr.), en *assistentköterska* (1,200 kr.), en *tvättförestånderska* (1 kl.) (7), två *biträdande köksförestånderskor* (2 kl.) (6), en *biträdande tvättförestånderska* (2 kl.) (4). — Fyra *automobilförare* (2 c), en *första kokerska* (1 d), tre *kokerskor* (1 c), två *matsalsbiträden* (1 b), ett *första biträde* (1 b), en *strykerska* (1 b), *tjugusju sköterskebiträden* (1 a), två *baderskebiträden* (1 a), fyra *köksbiträden* (1 a), tio *städerskor* (1 a), tre *tvättbiträden* (1 a).

Försörjningshemmet vid Årsta.

Årsta, **Liljeholmen**, **Stockholm** 9; t. **Liljeholmen** 20.

Hemmet har plats för 50 män.

Syssloman.

Se ovan under vårdhemmet Högalid.

Läkare.

Se ovan under vårdhemmet Högalid.

En *vaktmästare* (1 kl.) (8), två *extra vaktmästare* (3,060 kr.), en *extra sjuksköterska* (vakant). — En *kokerska* (1 c), två *köksbiträden* (1 a).

¹⁾ Åtnjuter avlöning enl. lönegrupp 14.

Vårdhemmet Stureby.

Postadress: Stureby (postgirokonton nr 55406); t. 49 25 00 (växel); *expeditionstid: å sysslomanskonto*ret 9—15 (lördagar 9—12).

Besökstid: söndagar, tisdagar, torsdagar och lördagar 13—15.

Vårdhemmet Stureby, som fullbordades och togs i bruk i början av år 1936, har 710 platser, varav 374 för försörjningsklientel samt 336 platser för vårdhems-klientel. Av dessa senare platser äro 287 godkända som sjukplatser, anordnade i enlighet med k. kung. den 27 juni 1927 angående statsbidrag till uppförande eller inrättande av hem för kroniskt sjuka. Statsbidrag utgår till driftskostnaderna.

Å avdelningen för kroniskt sjuka, som är avsedd för patienter från Stockholms stad, intagas obotligt eller svårbotligt kroppssjuka, vilka äro i behov av sjukhusvård, och därför icke lämpligen kunna vårdas å allmän fattigvårdsanstalt men vilkas tillstånd icke berättigar till och vilka icke heller kunna erhålla den särskilda vård, för vilken lasarett samt därmed jämförliga anstalter äro avsedda. Intagning sker efter överläkarens hörande och remiss av fattigvårdsdirektören på fattigvårdsnämndens delegerades för understödsärenden vägnar.

Å hemmets försörjningsavdelning intagas i någon mån arbetsföra män och kvinnor, vilka äro i behov av anstaltsvård men ej lämpligen böra vårdas å kommunens andra fattigvårdsanstalter.

Å försörjningsavdelningen intagna personer äro skyldiga att efter sin förmåga förrätta det arbete, som av sysslomannen dem anvisas. Arbetet består huvudsakligast av trädgårdsarbete, tvätt, vävning, kvastbindning, snickeri, skomakeri m. m.

Stat år 1938. Utgifter: 1,132,227 kr.; inkomster 286,037 kr. (därav statsbidrag 89,300 kr.).

Syssloman (1 kl.) (21).

Larsson, E. H.; träffas vardagar säkrast 9—11.

Kontorsassistent (13).

Nilsson, H. V.

Husmoder (1 kl.) (9).

Johansson, Kerstin M.

Överläkare (21).

Grahn, K. E. (förordn. t. o. m. ³¹/₁₂ 1945); mot-tagningstid: vardagar 9,30—10,30.

Underläkare (5,700 kr.¹⁾.

Westberg, F. G. O.; **Cederström**, C. J. F.

¹⁾ Efter ett års väl vitsordad tjänstgöring kan avlöningen höjas med 600 kronor.

Röntgenläkare (5,100 kr.).

Jönsson, N. G.

Obducent och patolog (4,600 kr.).

Ringertz, N. O. E.

Predikant (1,620 kr.).

Åhman, E. Hj., pastorsadjunkt i Enske förs.

Organist (570 kr.).

Spalckhaver, A. C. V. H.

Maskinist (1 kl.) (14).

Dahlquist, J. V.

En *biträdande maskinist (1 kl.)* (12), en *kontorsskrivare* (9), ett *första kontorsbiträde* (7), ett *extra första kontorsbiträde* (3,120 kr.), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), en *arbetsföreståndare* (11), en *e. o. arbetsförestånderska* (VI), en *köksförestånderska (2 kl.)* (8), fyra *vaktmästare (1 kl.)* (8), tre *e. o. vaktmästare (2 kl.)* (VI), en *extra vaktmästare (3,360 kr.)*, en *e. o. hantverkare* (VII), en *extra reparatör*, en *automobilförare* (7), en *tvättförestånderska (1 kl.)* (7), fyra *sjuksköterskor* (6), sex *e. o. sjuksköterskor* (VI), två *extra sjuksköterskor* (2,712 kr.), en *extra röntgensköterska* (2,880 kr.), en *extra laboratoriesköterska*, tolv *assistentköterskor* (1,200 kr.), ett *extra biträde* å röntgenavdelningen (2,628 kr.), två *biträdande föreståndarinnor* (4; nuv. inneh. åtnjuta avlöning enl. lönegrupp 6), en *biträdande köksförestånderska (2 kl.)* (6), en *biträdande tvättförestånderska (2 kl.)* (4), en *barberare* (3,600 kr.), en *e. o. telefonist* (IV). — Sju ttiosju *sköterskebiträden* (1 a), två *städerskor* (1 a), fyra *tvättbiträden* (1 a), fyra *baderskebiträden* (1 a), tretton *köksbiträden* (1 a), två *strykerskor* (1 b), åtta *matsalsbiträden* (1 b), en *första kokerska* (1 d), två *kokerskor* (1 c), fyra *eldare* (2 c).

Stadens asyler för husvilla samt de mindre vårdhemmen.**Expeditionen.**

Sabbatsbergs ålderdomshem; Torsgatan 32, Va. (postgirokonto nr 100031); t. 33 56 06, 33 84 46; expeditionstid: 9—16 (lördagar 9—14)

Asylerna för husvilla ävensom de s. k. mindre vårdhemmen stå under gemensam förvaltning. Närmaste uppsikten över och vården av dessa anstalter handhaves av sysslomannen vid Sabbatsbergs ålderdomshem.

Syssloman.

Se under Sabbatsbergs ålderdomshem.

Ett *extra kontorsbiträde* (2,400 kr.).**Stadens asyler för husvilla.**

Asylerna för husvilla (barnasyl samt upptagningshärberge) hava till ändamål att bereda tillfälligt skydd åt medellösa eller mindre bemedlade personer, som (särskilt vid flyttningstider) äro i saknad av bostad, företrädesvis sådana, som tillhöra Stockholms kommun. Intagning å barnasylen sker efter remiss av fattigvårdsdirektören på fattigvårdsnämndens delegerades för understödsärenden vägnar och å upptagningshärberget efter remiss av utredningsavdelningen vid fattigvårdsnämndens och arbetslöshetskommitténs gemensamma hjälporganisation för arbetslösa (se sid. 184 och 207).

Å staten för asylerna för husvilla finnes jämväl uppfört anslag till värme- och läsestugor.

Stat år 1938. Utgifter: 193,454 kr.; inkomster: 12,050 kr.

Barnasylen vid Åsögatan 44, Sö.*Tel. 41 58 66.*

Asylen, som är avsedd för mödrar med barn, har 60 platser, däraf 20 för mödrar och 40 för barn, däri inberäknat det antal platser, som tidigare disponerades av asylen för fattiga barnaföderskor ej tillhörande Stockholms kommun (>landsasylen>).

Läkare (1,035 kr.).

Hultkvist, G. E.

Föreståndarinna (7).

Karlberg, E. K. (Connie).

En *vaktmästare (1 kl.)* (8), en *värmeledningsskötare* (7), en *biträdande föreståndarinna* (4; nuv. inneh. åtnjuta avlöning enl. lönegrupp 6), en *köksförestånderska* (3), två *barnsköterskor* (3), en *e. o. barnsköterska* (III), en *extra barnsköterska* (1,860 kr.), en *portvakt* (1,020 kr.). — Ett *första biträde* (1 b).

Upptagningshärberget vid Östgötagatan 61 & 63, Sö.*Tel. 41 54 08.*

Härberget, som är avsett för arbetslösa arbetsföra män, har plats för 55 personer. Dessa äro skyldiga att utföra visst förelagt arbete, för vilket flitpenningar utgår.

Läkare (690 kr.).

Hultkvist, G. E.

Föreståndare (8).

Person, E. R. L.

Två *vaktmästare (1 kl.)* (8), en *husmoder* (4), en *e. o. vaktmästare (2 kl.)* (VI), en *portvakt* (1,884 kr.). — Ett *första biträde* (1 b).

FvN

Värme- och läsestugor.

Gamla Brogatan 49 A, C.; t. 10 54 09; Brännkyrkagatan 95, Sö.; t. 41 11 63; Bondegatan 44, Sö.; t. 40 48 20; Snickarbacken 6, C.; t. 10 35 69.

Värme- och läsestugor pläga i mån av behov inrättas. För närvarande äro fyra sådana inrättade.

Personal.

Åtta e. o. vaktmästare (2 kl.) (VI).

De mindre vårdhemmen.

Stat år 1938. Utgifter: 227,850 kr.; inkomster: 13,440 kr.

Vårdhemmet Roslagsgatan 65 (Bellevue).

Roslagsgatan 65, Va.; t. 33 78 39.

Hemmet består av en avdelning om 18 platser för havande kvinnor samt en nattasyl för kvinnor med 8 platser.

Läkare (570 kr.).

Engström, R. O.

Föreståndarinna (3 kl.) (6).

Hedgren, Sofia E.

En *gårdskar* (2 a), en *kokerska* (1 c), två *arbetsbiträden* (1 a), därav ett med avkortad tjänstgöring.

Vårdhemmet Södermannagatan 2.

Sivertska kasernen, Södermannagatan 2, Sö.; t. 43 48 40.

Hemmet har 110 platser för kvinnor.

Läkare (1,740 kr.).

Engström, R. O.

Predikant (360 kr.).

Dahl, H. H., kyrkoadjunkt i Katarina förs.

Föreståndarinna (2 kl.) (7).

Asplund, Agda C.

En *sjuksköterska* (6), två *extra sjuksköterskor* (2,664 kr.), därav en med tjänstgöring tre dagar per vecka (6 kr. per dag), en *vaktmästare* (1 kl.) (8). — Fjorton *sköterskebiträden* (1 a), tre *städerskor* (1 a).

Vårdhemmet Åsögatan 141.

Åsögatan 141, Sö.; t. 43 99 00.

Hemmet har 62 platser för kvinnor.

Läkare (690 kr.).

Engström, R. O.

Predikant (360 kr.).

Dahl, H. H., kyrkoadjunkt i Katarina förs.

Föreståndarinna (3,120 kr.).

Johansson, Dagmar C.

Fem *sköterskebiträden* (1 a).

Sinnesslöanstalten Åkeshov.

Åkeshov; t. Ängby 45.

Anstalten, som är av k. m:t för sitt ändamål godkänd, står under medicinalstyrelsens överinsende och under närmaste tillsyn av överinspektören för sinnesslövärdar i riket. Statsbidrag utgår halvårsvis med högst 180 kr. för en var av det antal obildbara sinnesslöa, som i medeltal för dag under nästföregående halvår vårdats å anstalten. Anstalten har 50 platser för män.

Styrelsen för anstalten består av fem ledamöter med en suppleant och utses årligen av fattigvårdsnämnden.

Författningar. K. kung. ang. understöd av statsmedel åt anstalter för obildbara sinnesslöa 24 okt. 1919, med ändr. 18 juni 1927 och 19 dec. 1930. Reglemente för sinnesslöanstalten Åkeshov, fastställt av fattigvårdsnämnden 30 mars 1920.

Stat år 1938. Utgifter: 97,830 kr.; inkomster: 25,690 kr. (därav statsbidrag 17,500 kr.).

Styrelse.

Elmgren, A. H., kanslist; Jakobsson, U. G. W., roteman, ordf.; Lindley, f. Jonsson, Elin J., fru, vice ordf. och vice kassaförvaltare; Ljungberg, I., e. o. vice värd, kassaförvaltare; Söderbaum, H. Gunhild, prakt. läkare.

Suppleant: Täckholm, T. O., skötare.

Läkare (1,620 kr.).

Eneström, Hj. E.

Redogörare och protokollsförare (1,140 kr.).

Josefsson, N. O., kontorsassistent.

Förestånderska (8).

Gustafsson, H. E. (Nora).

En *skötare* (7), en e. o. *skötare* (VII), fyra *sköterskor* (5), en e. o. *undersköterska* (IV), två *extra sköterskor* (2,400 kr.). — En *första kokerska* (1 d), två *köksbiträden* (1 a).

Jacques och Galathée Lamms hem för behövande blinda.

Hornsgatan 52, Sö.; t. 41 04 11.

Hemmet har tillkommit på grund av en i testamente av änkefru Galathée Lamm år 1913 till staden gjord donation å ett belopp av 100,000 kr., vartill sedermera ytterligare tillkommit donationer av fröknarna Agnäs och Ida Lamm å sammanlagt 20,000 kr. Medlen skulle användas till ett hem för behövande blinda mot villkor bl. a. att staden upplåte för ändamålet lämpad lokal och omhändertog bestyrt med förvaltningen av såväl hemmet som penningmedlen. Det i anledning härav upprättade hemmet är numera inrymt i en staden tillhörig fastighet, Hornsgatan 52.

År 1937 har hemmet enligt testamente år 1934 av fabriören Henrik Vilhelm Lyberg emottagit en ny donation å 10,000 kr., med avdrag av därå belöpande arvskatt 600 kr. Donationen skall benämnas 'Henrik Lybergs donationsfond', och rätten å densamma skall användas till att bereda hemmets pensionärer fördelar, som icke kunna beredas genom Stockholms stads anslag.

Hemmets angelägenheter handhavas av en styrelse, bestående av en ordförande och två andra ledamöter jämte tvänne suppleanter, alligen utsedda av fattigvårdsnämnden. Ansökan om inträde i hemmet inlämnas till anstaltens styrelse och skall vara åtföljd av läkarintyg, av vederbörande fattigvårdsdistriktsbyrå (se sid. 186) utfärdat intyg om medellöshet samt prästbetyg. Den å hemmet åtnjutna värden är ej att hänföra till fattigvårdsunderstöd.

Hemmet är t. v. avsett uteslutande för män och har f. n. 9 pensionärer.

Reglemente. Reglemente för Jacques och Galathée Lamms hem för behövande blinda, fastställt av fattigvårdsnämnden 20 juni 1916.

Stat år 1938. Utgifter: 15,010 kr.; inkomster: 8,912 kr. (därav 5,000 kr. ränta å donationsmedel).

Styrelse.

Lamm, C. R., ingenjör; Ljungberg, I., e. o. vice värd; von Schultz, f. Wedin, Sigrid E., fru, ordf. och kassaförvaltare.

Suppleanter: Wedberg, Ebba Ch., fröken; Lundin, f. Nordström, Hanna M., fru.

Redogörare och sekreterare.

Löwgren, K. G., intendent.

E. o. föreståndarinnan (V).

Johansson, Anna.

Ett köksbiträde (1 a).

Stockholms bospisningsförening.

*Värmdögatan 16—18, Sö.; t. 40 58 33;
Apelbergsgatan 34, C.; t. 20 67 67.*

Centralkök jämte utspisningslokaler för arbetslösa ungdomar hava genom fattigvårdsnämndens försorg anordnats i fastigheterna Värmdögatan 16—18 och Apelbergsgatan 34. För omhändertagande av denna verksamhet ha enskilda personer bildat en särskild förening Stockholms bospisningsförening, vilken har till ändamål att under samarbete med Stockholms stads fattigvårdsnämnd idka matserveringsrörelse.

Föreningens angelägenheter handhavas av en styrelse på tre ledamöter, valda å föreningens ordinarie sammanträde för ett år. Jämte styrelsen utses alligen två suppleanter, vilka vid styrelseledamöters avgång inträda i den ordning de äro valda.

Stadga. Stadgar för Stockholms bospisningsförening u. p. a., antagna av styrelsen den 2 april 1932.

Styrelse.

Elmgren, A. H., kanslist; Folcker, J. F., direktör; Karlsson, Wictor E., borgarråd, stadsfullm., ordf.

Suppleanter: Ljungberg, I., e. o. vice värd; Twengström, A. J., förste aktuarie.

Sekreterare.

Sjwall, W., kapten.

Arbetshem.

Genom 1918 års fattigvårdslag (§ 33) hava landsting och städer, som ej deltaga i landsting, ålagts att upprätta särskilda arbetshem för omhändertagande av dels i någon mån arbetslösa behövande, vilka äro i behov av anstaltsvård, men ej lämpligen kunna emottagas eller behållas å ålderdomshem, försörjningshem eller vårdhem, dels och försörjningspliktiga, vilka jämlikt § 71 i fattigvårdslagen förelagts arbete. Män och kvinnor må ej intagas i samma arbetshem, såvida ej för dem finnas fullständigt skilda avdelningar. Personer under aderton år må ej intagas i arbetshem. Arbetshem skall stå under ledning av en styrelse, som har att besluta om intagning i hemmet, samt vara försett med av konungen fastställt reglemente.

Enligt särskilda kungörelser utgår statsbidrag såväl för uppförande eller inrättande av arbetshem som ock till driftskostnaderna. Det senare bidraget utgår halvårsvis med 250 kr. för var och en av det antal personer, som i medeltal för dag under nästföregående halvår varit intagna å arbetshemmet.

I anledning av omförmälda stadganden i fattigvårdslagen har fattigvårdsnämnden i enlig-

FvN

het med av stadsfullmäktige lämnat bemyndigande träffat avtal med Kristliga föreningen av unga kvinnor angående upplåtande till arbetshem för kvinnor av den föreningen tillhöriga småbrukskolonien Emaus vid Norrtälje. Enligt avtalet skall anstaltens drift fortfarande handhavas av Kristliga föreningen av unga kvinnor, under det att staden för disponerandet av de tillgängliga platserna (12) skall betala dels ett årligt bidrag (för år 1938 4,000 kr.), dels ersättning för vårdkostnaderna för å hemmet intagna personer från Stockholm efter viss dagavgift (för år 1938 3,50 kr.). Statsbidraget till driftkostnaderna skall av arbetshemmet inlevereras till fattigvårdsnämnden. Reglemente för arbetshemmet Emaus för kvinnor fastställdes av k. m:t den 27 april 1923.

Efter bemyndigande av stadsfullmäktige har fattigvårdsnämnden vidare träffat avtal med Svenska diakonsällskapet om inrättande för Stockholms stads räkning av ett arbetshem för män å den av sällskapet för ändamålet inköpta Ösbyholms egendom inom Frötuna socken av Stockholms län. Arbetshemmet, som har plats för 47 personer, drives av diakonsällskapet, mot det att staden lämnar ersättning för driftkostnaderna med dels ett fast garantibelopp av 15,000 kr., dels en dagavgift av 3 kr. för varje å hemmet intagen person från Stockholm. Reglemente för arbetshemmet Ösbyholm för män fastställdes av k. m:t den 19 dec. 1924.

Sedan genom bestämmelser i 1924 års barnavårdslag barnavårdsnämnden erhållit befogenhet att meddela försumliga underhållsskyldiga arbetsförelägganden, får även denna nämnd disponera platser å de båda ovannämnda arbetshemmen mot ersättning av kostnaderna härför.

Med hänsyn till de av Stockholms stad i förevarande hänseende vidtagna åtgärderna har k. m:t den 15 okt. 1926 tills vidare befriat staden från skyldigheten att själv upprätta arbetshem jämlikt § 33 i fattigvårdslagen.

Arbetarbostadsfonden till minne av den 9 februari 1853.

Denna fond bildades av bidrag, som nämnda år, i anledning av konung Oscar I:s återställande till hälsan efter en långvarig sjukdom samt födelsen av kronprins Carls son Carl, subskriberades för att användas till uppförande av sunda och tjänliga bostäder åt arbetare. Fonden förvaltas av en styrelse bestående av sex personer, vilka utses för livstid av Stockholms stads fattigvårdsnämnd. Styrelsen väljer inom sig ordförande.

Styrelsen åligger att till förverkligande av det med fondens bildande avsedda ändamål använda de medel, som nu redan finnas och framtiden komma att till fonden inflyta samt i sådant avseende vidtaga alla erforderliga åtgärder. Fondens värdehandlingar och medel förvaras hos fattigvårdsnämnden.

Fondens kapital, som vid början av dess verksamhet var 16,668 rdr banko, hade vid 1937 års slut växt till 1,826,280: 14 kr.

För uppgifter angående fondens fastigheter hänvisas till kommunalkalendern 1933.

Reglemente. Fattigvårdsnämndens reglemente för styrelsen för arbetarbostadsfonden till minne av den 9 februari 1853, fastställt 7 mars 1904, med ändr. 21 mars 1933.

Styrelse.

Eklund, J. M., fabrikör; **Engberg, J. A. A.**, murare, stadsfullm.; **Hallström, K. L. F.**, tjänsteman, vice ordf.; **Ljungberg, I.**, e. o. vice värd; **Ringholm, K. E.**, konsul; **Svensson, G.** Anders, byggmästare, stadsfullm., ordf.

Protokollsförare.

Berg, L. H., kamrerare.

Stockholms stads nykterhetsnämnd

och i samband därmed stående institutioner.

Nykterhetsnämnden.

Scheelegatan 5, 1 tr., K.; t. 23 12 25.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Stadsfullmäktige beslöto den 19 juni 1916 att tillsätta *Stockholms stads nykterhetsnämnd*. Den trädde i verksamhet den 1 nov. s. å.

Lagen den 12 juni 1931 om behandling av alkoholister (alkoholistlag) stadgar, att om någon är hemfallen åt alkoholmissbruk och han i följd därav finnes vara farlig för annans personliga säkerhet eller eget liv, eller utsätta någon, som han jämlikt stadgande i lag är skyldig att försörja, för nöd eller uppenbar värd eller eljest grovt brista i sina plikter mot sådan person, eller ligga det allmänna, sin familj eller annan till last, eller vara ur stånd att taga vård om sig själv, eller föra ett för närboende eller andra grovt störande levnadssätt, skola åtgärder vidtagas för hans återförande till ett nyktert och ordentligt liv. Detta gäller även, där person, som är hemfallen åt alkoholmissbruk, blivit under de två senast förlutna åren tre eller flera gånger dömd till ansvar för fylleri. Länsstyrelse (överståthållarämbetet) kan, i den ordning lagen föreskriver, förordna om sådan persons intagning å allmän alkoholistanstalt. Allmän alkoholistanstalt är antingen anstalt, som av staten inrättats för sådant ändamål, eller av landsting, kommun, förening eller stiftelse eller annan anordnad anstalt, som är konungen erkänts som allmän alkoholistanstalt. — Hithörande frågor handläggas av kommunens nykterhetsnämnd. Ansökan om internering göres i regel av nykterhetsnämnden men kan även i vissa fall göras av polismyndighet.

Stadens behov av anstaltsplatser är tillgodosett genom disponerandet av platser dels å enskilda anstalter: Mälargården (adr. Ekerö) och Kurön (adr. postfack 570, Stockholm 1), dels å erkända enskilda alkoholisthem vid Björknäs (adr. Järlåsa), Älvgården (adr. Hedemora), Åsbro (adr. Åsbro) och Hagbyhemmet (adr. Almunge), dels å statens anstalter för vård av alkoholister vid Venngarn (adr. Sigtuna), Svartsjö (adr. Svartsjö) och Landskrona (adr. Landskrona). (Beträffande nykterhetsnämndens inackorderingshem vid Älvsjö, se nedan.)

Förutom alkoholistvården har Stockholm stads nykterhetsnämnd till uppgift att handlägga frågor rörande nykterhetstillståndet inom Stockholm ävensom att förvalta de medel, som av stadsfullmäktige anslås till nykterhetens befrämjande inom staden eller eljest ställas till nämndens förfogande.

Genom k. förordningen den 18 juni 1937 angående försäljning av rusdrycker, ävensom förordningen s. d. med vissa föreskrifter i avseende å nykterhetsnämnd hava vissa särskilda uppdrag ålagts nykterhetsnämnden. Sälunda äger nämnden förordna, att rusdrycker icke må utminuterats under viss tid, högst ett år i sänder, till den, som brukar alkoholhaltiga drycker till uppenbar skada för sig eller andra. Vidare skall nykterhetsnämnden genom ett ombud deltaga i besiktning av lokaler, vilka skola användas för detaljhandel med spritdrycker, vin, öl eller pilsnerdricka samt alkoholfria drycker (jfr sid. 55). Jämlikt k. förordningen den 8 maj 1925 angående försäljning av vissa alkoholfria och därmed jämförliga drycker har överståthållarämbetet, bl. a. i syfte att erhålla bättre möjligheter till kontroll över s. k. nykterhetskaféer, på hemställen av stadsfullmäktige förordnat, att utskänkning av alkoholfria drycker i Stockholm icke må bedrivas utan av ämbetet meddelat tillstånd. Över ansökan härom skall yttrande inhämtas från nykterhetsnämnden. (Yttranden över framställningar om tillstånd till utskänkning och utminntering av pilsnerdricka avgivas däremot ej av nykterhetsnämnden utan av stadsfullmäktige efter beredning hos fullmäktiges utskänkningskommitté; se sid. 80.)

Enligt k. motorfordonsförordningen den 23 okt. 1936 skall vidare polismyndigheten före utfärdande av i förordningen omnämnt intyg rörande körkortssökandes nykterhet m. m. höra vederbörande nykterhetsnämnd angående sökandens nykterhetsförhållanden.

Slutligen har nykterhetsnämnden att övervaka nykterhetstillståndet inom kommunen och att för sådant ändamål särskilt genom upplysningar och råd till försäljare söka förebygga missbruk av rusdrycker; att bereda de ärenden, berörande nykterhetstillståndet, vilka av stadsfullmäktige till nämnden remitteras; samt att till stadsfullmäktige göra framställningar om vidtagande av nykterhetsfrämjande åtgärder och avgiva årlig berättelse över nykterhetstillståndet inom kommunen. Ordförande i nykterhetsnämnden eller annan av nämnden utsedd ledamot äger närvara

NN

vid styrelsesammanträden hos rusdrycksförsäljningsbolaget i Stockholm (se sid. 370, 371) och deltaga i överläggningarna men ej i besluten.

Nycterhetsnämnden består av sju ledamöter och tre suppleanter, utsedda av stadsfullmäktige för två kalenderår. Av ledamöterna bör minst en vara läkare samt en representant för den kommunala fattigvården, en för den frivilliga alkoholistvården och en för den organiserade nycterhetsverksamheten inom Stockholm. Nämnden utser inom sig ordförande och vice ordförande. Det borgarråd, under vars föredragningsskyldighet nämndens arbetsområde faller (borgarrådet för socialroteln), äger närvara vid dess sammanträden samt deltaga i överläggningarna med rätt att därvid framställa förslag samt få sin mening antecknad till protokollet. Nämnden utser inom sig delegationer, som handlägga frågor om tvångsinternerung av alkoholist m. m.

Författningar. Lag 12 juni 1931 ang. behandling av alkoholist, med ändr. K. kung. 27 maj 1932 med vissa närmare bestämmelser rörande alkoholistvården. K. kung. 27 maj 1932 om understöd av statsmedel till nycterhetsnämndernas verksamhet. K. kung. 27 maj 1932 om gottgörelse av statsmedel för vissa kostnader för vård av alkoholist. K. förordn. 18 juni 1937 ang. försäljning av rusdrycker. K. förordn. 18 juni 1937 med vissa föreskrifter i avseende å nycterhetsnämnd. K. förordn. 11 juli 1919 ang. försäljning av pilsnerdricka, med ändr. K. förordn. 8 maj 1925 ang. försäljning av vissa alkoholfria och därmed jämförliga drycker, med ändr. K. motorfordonsförordn. 23 okt. 1936 (20, 21 §§). Instruktion för Stockholms stads nycterhetsnämnd, fastställd av k. m:t 19 mars 1920, med ändr. 1 aug. 1930. Instruktioner för vissa befattningshavare hos Stockholms stads nycterhetsnämnd, fastställda av nämnden 19 dec. 1929.

Stat år 1938. Utgifter: 210,720 kr.; inkomster: 16,520 kr.

Nycterhetsnämndens ledamöter.

Ordförande.

*Anderson, Knut Hj., tjänsteman, stadsfullm.

Vice ordförande.

Hedelius, A. Hj., lärare vid stadens tekniska mellanskola, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Andersson, J. Eric, spårvägsman, stadsfullm.
Axi, S. G. E., fängelsedirektör, stadsfullm.

*Englund, E. W., aktuarie.

Eriksson, J. E. Martin, ombudsman.

*Tillgren, J., professor, överläkare.

Suppleanter.

Herlitz, Ingeborg, försäkringstjänsteman.

*Johnsson, K. A., chaufför.

Öhman, H. G., prakt. läkare.

Nycterhetsnämndens delegerade.

Delegerade för handläggning av alkoholistvårdsärenden.

Anderson, Knut Hj., ordf.; Hedelius, A. Hj.; Tillgren, J.

Suppleanter: Andersson, J. Eric; Axi, S. G. E.; Englund, E. W.; Eriksson, J. E. Martin; Herlitz, Ingeborg; Johnsson, K. A.; Öhman, H. G.

Delegerade för avgivande av yttranden över sökta tillstånd till utskänkning av tillagade alkoholfria och därmed jämförliga drycker.

Andersson, J. Eric; Hedelius, A. Hj.

Suppleanter: Axi, S. G. E.; Herlitz, Ingeborg.

Delegerade för körkortsärenden.

Eriksson, J. E. Martin; Hedelius, A. Hj.

Suppleant: Johnsson, K. A.

Sekreterare (1,380 kr.).

Anderberg, G. H. A., tjänstesekreterare (se sid. 106); träffas efter överenskommelse.

Revisorer.

Gemensamma för barnavårdsnämnden och nycterhetsnämnden (se sid. 245).

Nycterhetsnämndens expedition.

Scheelegatan 5, 1 tr., K.; t. 23 12 25; expeditionstid: alla vardagar 10—12 samt dessutom torsdagar 18—19.

Expeditionen fungerar som nämndens beredande och verkställande organ och förestås av en av nämndens inspektörer.

Instruktioner. Instruktioner för vissa befattningshavare hos Stockholms stads nycterhetsnämnd, fastställda av nämnden 19 dec. 1929.

Stat år 1938. Utgifter: 189,820 kr.; inkomster: 6,700 kr.

Inspektör (1 kl.) (19).

Sällqvist, A. A.

Inspektörer (3 kl.) (17).

Ölander, A. F.; Göransson, G. G.

E. o. inspektörer (3 kl.) (XVII).

Ahlborg, G. E.; Sundberg, N. E. L.

Extra inspektör (4,500 kr.).

Lundström, S. G. E. (se nedan).

Inspektris (1 kl.) (12).

Löfwall, f. Sundberg, Astrid M. M.

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Lundström, S. G. E., tjl. (se ovan), *tf. Mallmén*,
G. H.; Wiklund, S. A. D.

Läkare (3,420 kr.).

Petrén, D. A.

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Bjelkerud, G. F.

Ett första kontorsbiträde (7), ett kontor-
biträde (5), ett e. o. kontorsbiträde (V),
ett e. o. skrivbiträde (IV), tre assistenter
för övervakningsarbete (3,180 kr.), ett extra
skrivbiträde (2,040 kr.).

Nykterhetsnämndens inackorderings- hem.

Solberga, Älvsjö 1; t. Örby 68.

Nykterhetsnämndens inackorderingshem är
avsett för personer, vilka vid utskrivning från
alkoholistanstalt eller eljest sakna lämplig bostad.
Vid hemmet, som sålunda är avsett för vård av
mindre ingripande natur än internering å alko-
holistanstalt, mottagas förutom från alkohol-
anstalt utskrivna även andra under nykterhets-
nämndens övervakning stående personer, vilka

kunna anses i behov av det stöd, som hemmet
kan skänka dem. Inackorderad person skall i
allmänhet ej kvarbo å hemmet längre tid än
sex månader i följd.

Nykterhetsnämnden har för inackorderings-
hemmet förhyrt en barnavårdsnämnden tillhörig
byggnad i Älvsjö. Plats kan där beredas för
15 personer.

Förvaltningen av hemmet har uppdragits åt
en särskild av nykterhetsnämnden utsedd styrelse,
bestående av tre personer.

Reglemente. Reglemente för Stockholms
stads nykterhetsnämnds inackorderingshem, fast-
ställt av nämnden 28 maj 1931.

Stat år 1938. Utgifter: 20,900 kr.; in-
komster: 9,820 kr.

Styrelse.

Englund, E. W., aktuarie; Eriksson, J. E. Mar-
tin, ombudsman, ordf.; Kjellberg, Gerda E.,
prakt. lakare.

Suppleanter: Andersson, J. Eric, spårvägsman,
stadsfullm.; Lundh-Eriksson, J. A. (Nanna),
fru, folkskollärarinna, stadsfullm.

Föreståndare (900 kr.).

Ahlborg, G. E. (se ovan).

En e. o. husmoder (IV), två biträden.

Övriga till socialroteln hörande institutioner.

Pensionsnämndernas upplysnings- och registerbyrå.

Lilla Nygatan 5, 1 tr., St.; t. 204529, 20 62 03; expeditionstid: vardagar 11—14; dessutom tisdagar 19—20 och fredagar (utom juni—aug.) 19—20.

Betr. pensionsnämnderna se under överståhållarämbetet för skatteärenden, sid. 44.

Pensionsnämndernas upplysnings- och registerbyrå har till uppgift att biträda pensionsnämnderna (se sid. 44) i deras verksamhet. Till byrån har sammanförts det upplysnings- och expeditionarbete, som ankommer å pensionsnämnderna och som utan olägenhet för dessas verksamhet kan handläggas centralt. Pensionsärendenas sakliga prövning handhaves fortfarande av de olika pensionsnämnderna.

Å den centrala byrån finnes tillgängligt ett kortregister över alla de personer, som alltsedan pensionsförsäkringens tillkomst (fr. o. m. år 1914) i Stockholm sökt eller erhållit pension, varjämte därstädes sammanförts och ordnats de olika pensionsnämndernas arkiv. Fr. o. m. den 1 jan. 1935 föres å byrån jämväl kortregister över de personer, som i Stockholm sökt eller beviljats s. k. blindhetsersättning jämlikt k. förordningen den 20 april 1934.

Allmänheten erhåller å upplysnings- och registerbyrån kostnadsfritt råd och upplysningar såväl rörande blindhetsersättning som den allmänna pensionsförsäkringen, ävensom beträffande den därmed förenade, av pensionsstyrelsen anordnade sjukvårdande verksamheten. I fråga om sistnämnda verksamhet, som huvudsakligen omfattar kurortsvård och yrkesutbildning, ombesörjer byrån, enligt överenskommelse med fattigvårdsnämnden, erforderlig utredning och skriftväxling ävensom utbetalning av beviljade yrkesutbildningsbidrag, stadgad övervakning under utbildningstiden m. m. Byråns tjänstemän biträda i övrigt med upprättande av ansökningar av olika slag, varjämte där tillhandahållas alla erforderliga blanketter och formulär.

Ansökningar om pension och blindhetsersättning kunna inlämnas å byrån, som vidarebefordrar dem till de olika pensionsnämnderna.

Byrån biträder även pensionsnämndernas ordförande med vissa expeditionella och mekaniska göromål samt med vissa undersökningar rörande pensionssökande och pensionstagare.

En av byråns huvuduppgifter är att verka för ett bättre fullgörande av den avgiftsplikt, som enligt pensionsförsäkringslagen åligger envar i åldern 18—65 år. I detta syfte har byrån igångsatt viss propagandaverksamhet bland allmänheten rörande pensionsförsäkringen och dess fördelar dels genom annonsering och upplysningsartiklar i dagspressen, dels genom utdelning av broschyrer i skolorna m. m.

Pensionsnämndernas upplysnings- och registerbyrå, som intar en fristående ställning, men som i sin verksamhet skall uppehålla nödigt samarbete med övriga organ för stadens understödsverksamhet, står under ledning av en styrelse, bestående av fem av stadsfullmäktige för ett år i sänder valda ledamöter, av vilka två samtidigt skola vara ordförande i pensionsnämnd, en ledamot av drätselnämnden samt en ledamot av fattigvårdsnämnden. Styrelsen har uppdragit åt tre delegerade att handhava det löpande arbetet och förbereda de ärenden, som skola föredragas inför styrelsen, ävensom att träffa avgörande i ärenden av brådsakande natur, i vilket fall anmälan härom skall göras vid styrelsens nästkommande sammanträde.

Stat år 1938. Utgifter: 53,965 kr.

Styrelse.

Eriksson, E. G. E., förste kontorist, riksgäldsfullm., ordf. och kassaförvaltare; **Hallström, K. L. F.**, tjänsteman, vice kassaförvaltare; **Högner, E. F. R.**, byråchef, vice ordf.; **Löfgren, A.**, förbundsordförande; **Mårtens, G. H. M.**, direktör, stadsfullm.

Sekreterare.

Thulin, Y. T. (se nedan).

Styrelsens delegerade.

Hallström, K. L. F.; Högner, E. F. R.; Thulin, Y. T.

Suppleant: Eriksson, E. G. E.

Revisorer.

Gemensamma för fattigvårdsnämnden och styrelsen för pensionsnämndernas upplysnings- och registerbyrå (se sid. 182).

Föreståndare (2,040 kr.).

Vakant, *tf. Thulin, Y. T.*, *tf. aktuarie* (se sid. 185); mottagningstid: 10—12.

En *registrator* (5,088 kr.), en *assistent* (3,660 kr.), en *assistent* (gemensam med hälsovårdsnämndens pensionsbyrå) (4,056 kr.), ett *kontorsbiträde* (2,580 kr.), sex *skrivbiträden* (2,400—1,500 kr.), ett *vaktmästarbiträde* (2,370 kr.).

Stockholms arbetslöshetskommitté.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Den med statsbidrag anordnade hjälpverksamheten för arbetslösa avser endast personer, som provas vara oförfvällat arbetslösa. Verksamheten regleras genom en k. kungörelse den 30 juni 1934 angående statlig och statsunderstödd hjälpverksamhet vid arbetslöshet, med ändr. Den centrala ledningen utövas av statens arbetslöshetskommision. De lokala åtgärderna för verksamheten omhänderhavas i Stockholm av en särskild arbetslöshetskommitté, vilken består av en av överståthållarämbetet för viss tid utsedd ordförande jämte suppleant för denne samt minst fyra och högst tio (f. n. åtta) av stadsfullmäktige för viss tid valda ledamöter med minst hälften så många suppleanter.

Arbetslöshetskommitténs verksamhet omfattar i huvudsak anordnande av statskommunala reservarbeten samt understödsverksamhet.

Arbetslöshetskommitténs uppgift är i övrigt att anvisa arbetslösa till statliga reservarbeten, att verkställa de undersökningar och utredningar och göra de framställningar till stadens myndigheter eller andra, som på grund av arbetsmarknadens läge vid olika tillfällen kunna anses påkallade. Därjämte har kommittén vid olika tillfällen anordnat upplysnings- och yrkeskurser för arbetslösa samt upprättat arbetsläger för s. k. frivillig arbetstjänst. (Fr. o. m. oktober 1933 hava samtliga av gatukontoret anordnade reservarbeten övertagits av arbetslöshetskommittén, vilken fortsatt desamma såsom statskommunala reservarbeten.)

Statsbidrag till hjälpverksamheten utgår enligt ovannämnda författning.

För arbetslöshetskommitténs verksamhet under första halvåret 1938 hava stadsfullmäktige den 21 febr. 1938 anvisat till statskommunala reservarbeten, 330,000 kr., till understödsverksamhet utan statsbidrag 35,000 kr. och till kursverksamhet 50,000 kr. samt till hela årets administrationskostnader 345,000 kr.

Stadsfullmäktiges val av ledamöter och suppleanter i arbetslöshetskommittén för år 1938 ägde rum den 6 och 17 dec. 1937. Stadsfullmäktiges senaste val av revisorer ägde rum den 6 dec. 1937. Ordförande och suppleant för ordföranden hava för år 1938 utsetts av överståthållarämbetet den 27 dec. 1937.

Författningar m. m. K. kung. ang. statlig och statsunderstödd hjälpverksamhet vid arbetslöshet 30 juni 1934, med ändr. Av statens arbetslöshetskommision meddelade råd och anvisningar rörande hjälpverksamheten för arbetslösa.

Arbetslöshetskommitténs ledamöter.*Ordförande*

(utsedd av överståthållarämbetet).

Karlsson, Victor E., borgarråd, stadsfullm.

Suppleant för ordföranden

(utsedd av överståthållarämbetet).

Wretling, E. P., civilingenjör, stadsfullm.

Ledamöter

(utsedda av stadsfullmäktige).

Aastrup, N. G. E., chefsassistent.

Ljung, A. J. H., metallarbetare, stadsfullm.

Lyden, F. L., typograf.

Nyqvist, S. G. B., ombudsman, stadsfullm.

Olsson, Arvid E., redaktör, stadsfullm.

Qvarfordt, S. B., förman.

Styrman, G. A., direktör, stadsfullm.

Wikander, R., f. d. jägmästare.

Suppleanter

(utsedda av stadsfullmäktige).

Johansson, Fritz O., kassör, stadsfullm.

Lövgren, f. Eriksson, Hulda T., fru.

Netz, N. C., avdelningschef.

Nordendahl, E. H., civilingenjör.

Av kommittén antagen sekreterare
(1,800 kr.).

Berglund, H. J., *tf. aktuarie*; t. »stadshuset».

Kassaförvaltare.

Helin, M. S., direktör; *Nyqvist, S. G. B.*, ombudsman, stadsfullm. (ställföreträdare); *Aastrup, N. G. E.*, chefsassistent (ställföreträdare).

**Arb-
kom**

Arb- Arbetslöshetskommitténs delegerade.

kom Arbetsdelegerade. Karlsson, Victor E.; Qvarfordt, S. B.; Styrman, G. A.

Suppleanter: Aastrup, N. G. E.; Nordendahl, E. H.; Nyqvist, S. G. B.; Olsson, Arvid E.

Kursdelegerade. Johansson, Fritz O.; Nyqvist, S. G. B.; Styrman, G. A.

Suppleanter: Netz, N. C.; Olsson, Arvid E.

Tjänstedelegerade. Aastrup, N. G. E.; Lydén, F. L.; Nyqvist, S. G. B.

Suppleanter: Johansson, Fritz O.; Styrman, G. A.

Understödsdelegerade. Ljung, A. J. H.; Lydén, F. L.; Wikander, R.

Suppleanter: Johansson, Fritz O.; Lövgren, f. Eriksson, Hulda T.; Netz, N. C.; Norden-dahl, E. H.

Arbetslöshetskommitténs revisorer.

Arbetslöshetskommitténs verksamhet granskas av tre revisorer, vilka årligen utses, en av över-ståthållarämbetet och två jämte två suppleanter av stadsfullmäktige.

Oliv, L. J., kanslist (utsedd av överståthållaräm-betet); **Josephsson, M. O.**, fl. lic., **Sundin, T. W.**, tullpackhusarbetare, stadsfullm. (ut-sedda av stadsfullmäktige).

Suppleanter: **Stjernström, G. V.**, frisörmäs-tare, **Tunhammar, E. W.**, direktörsassistent (utsedda av stadsfullmäktige).

Expedition.

Munkbrogatan 2, 2 tr., St. (postadress: Stockholms ak, Stockholm 2); postgiro-konto nr 54832; t. 23 42 60 (växel); ex-peditionstid 9—15.

E. o. direktör (XXVI).

Helin, M. S.; mottagningstid: 9,30—10,30.

Direktörens kansli.

E. o. kammarsskrivare (XV).

Dahlén, S. G.

En *e. o. kontorsskrivare* (IX), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), en *extra arkivvårdare* (timavlöning), en *e. o. förste expediti-onsvakt* (VIII), en *e. o. telefonist* (IV), ett *extra vaktmästarbiträde* (1,560 kr.).

Tekniska avdelningen.

E. o. arbetschef (XXIII).

Berger, E. J.

E. o. ingenjör (XX).

Nilsson, G. S.

E. o. kontorsassistent (XIII).

Janrik, G. H.

Två *extra kontorsskrivare* (3,576—3,384 kr.), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), tre *extra utsättare* (timavlöning), en *extra förråds-mästare* (3,120 kr.), tre *e. o. verkmästare* (3 kl.) (XII), en *extra verkmästare* (4,680 kr.).

Kamerala avdelningen.

E. o. kamrerare (3 kl.) (XIX).

Brunander, R. U. A.; mottagningstid: 14—15 (lördagar 13—14).

E. o. kammarsskrivare (XV).

Nilsson, T. W. R.; **Östlund, O. V.**, tjl. (se sid. 313).

E. o. kontorsassistent och kassör (XIII).

Bolin, S. J.

E. o. kontorsassistent (XIII).

Rosenblad, O. F., tf.

En *e. o. kontorsskrivare* (IX), en *e. o. förråds-mästare* (IX), en *extra vaktmäs-tare* (2,340 kr.), ett *e. o. kontorsbiträde* (V).

Understödsavdelningen.

(Se även fattigvårdsnämndens och arbetslöshets-kommitténs gemensamma hjälporganisation för arbetslösa.)

E. o. kontorsassistent (XIII).

Söderman, K. E.; mottagningstid: 9—11.

Ett *e. o. kontorsbiträde* (V).

Register- och utredningsavdelningen.

(Se även fattigvårdsnämndens och arbetslöshets-kommitténs gemensamma hjälporganisation för arbetslösa.)

E. o. kontorsassistent (XIII).

Lindgren, A.

Ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), en *extra vaktmästare* (2,688 kr.), tre *e. o. kontorsbiträden* (V).

Fattigvårdsnämndens och arbetslöshetskommitténs gemensamma hjälporganisation för arbetslösa.

Beräffande den gemensamma hjälporganisationens tillkomst och för densamma gällande författningar m. m. hänvisas till sid. 192.

Expedition.

Munkbrogatan 2, St.; t. 23 42 60 (växel); expeditionstid 9—15.

Direktör.

Helin, M. S. (se ovan).

Arbetslöshetsbyråernas centralexpedition.

E. o. föreståndare (XVII).

Essén, E. R.; mottagningstid 9—11.

E. o. kontorsassistent (XIII).

Östmark, K. E.

Ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII),
fyra *e. o. kontorsbiträden* (V), två *extra*
kontorsbiträden (2,568—2,424 kr.).

Understödsavdelningen.

(Se även arbetslöshetskommittén.)

E. o. inspektör (1 kl.) (XIX).

Hallberg, E. G.; mottagningstid 9—11.

E. o. kammarskrivare (XV).

Ljungquist, K. H.; Nilsson, N. I. P.

E. o. kontorsassistent (XIII).

Svensson, T. A.

Två *e. o. kontorsskrivare* (IX), två *e. o. kontorsbiträden* (V).

Register- och utredningsavdelningen.

(Se även arbetslöshetskommittén.)

E. o. föreståndare (XVII)

Grünberger, H.; mottagningstid: 9—11.

E. o. kontorsassistenten (XIII).

Hemper, S. E. O.; Jungmarker, B. E.; Larsson,
N. O. V.; Lundin, B. H.; Åkerstam, O. G.

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Anderson, C. W.; Andersson, S. V.; Blomstrand,
C. E.; Eidem, S. A. R.; Eriksson, N. E.;
Forslund, P. A.; Forsten, S. M.; Jonsson, Karin

M., tjl. (se sid. 249); Jämtin, B. H.; Lundgren,
A. V.; Nordell, Anna K. H.; Ringström, P. A.
V.; Rosenlund, T. L.; Svensson, O. H. S. E.,
tjl. (se sid. 251); Weidenhielm, C. A. H.

Extra assistent (3,924 kr.).

Skoglund, E. K.

Två *e. o. kontorsbiträden* (V).

Arbetslöshetsbyråer.

*Expeditionstid: vardagar 9—11 samt för
utbetalningar: måndagar och tisdagar (ar-
betslöshetsbyrå B även onsdagar) 13—15.*

Arbetslöshetsbyrå A och E

(för Storkyrkoförsamlingen samt Klara, Adolf
Fredriks, Jakobs, Johannes, Engelbrekts, Hedvig
Eleonora och Oscars församlingar).

Döbelnsgatan 38, Va.; t. 32 48 27.

E. o. föreståndare (XIV).

Holm, N. O.

Ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII).

Arbetslöshetsbyrå B

(för Katarina, Sofia, Maria och Enskede för-
samlingar samt den del av Högalids försam-
ling, som ligger öster om linjen Årstaviken—
Jägargatan—Sköldgatan—Ringvägen norr-ut—
Yttersta Tvärgränd—Mälaren).

Ringvägen 83, Sö.; t. 40 43 05.

E. o. föreståndare (XIV).

Hedman, E. T.

Ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII).

Arbetslöshetsbyrå C

(för Brännkyrka församling samt den återstående
delen av Högalids församling).

*Liljeholmens folkskola, Liljeholmen,
Stockholm 9; t. Liljeholmen 2 35.*

E. o. föreståndare (XIV).

Husberg, K.

Ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII).

Arbetslöshetsbyrå D

(för Kungsholms, St Görans, Gustav Vasa, Mat-
teus och Bromma församlingar).

*Baltzar von Platens Gata 12, K.; t.
50 14 67.*

E. o. föreståndare (XIV).

Larenius, K. N. H.

Ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII).

Arb-
kom